

AXENCIA GALEGA
DE DESENVOLVEMENTO
RURAL

Fondo Europeo Agrícola
de Desenvolvemento Rural:
Europa inviste no rural

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, PESCA
Y ALIMENTACIÓN

PROXECTO DE ORDENACIÓN PRODUTIVA

PARA A POSTA EN VALOR DE TERREOS: ALDEA MODELO DE O SEIXO [TERMO MUNICIPAL DE A GUDIÑA]

AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
Lugar da Barcia 56, Laraño
15897 Santiago de Compostela
T. + 34 981 547 354
infoagader@xunta.gal
agader.xunta.gal

MARZO 2023

INDICE

1. ANTECEDENTES.....	5
2. AXENTES PARTICIPANTES	7
3. DESCRICIÓN E LOCALIZACIÓN DO ÁMBITO.....	8
4. XUSTIFICACIÓN DA ELECCIÓN COMO ALDEA MODELO	11
4.1. OPORTUNIDADES IDENTIFICADAS PARA A POSTA EN PRODUCCIÓN	11
4.2. DIFICULTADES PARA A POSTA EN PRODUCCIÓN	11
5. CARACTERIZACIÓN SOCIOECONÓMICA.....	12
5.1. POBOACIÓN.....	12
5.2. ACTIVIDADE ECONÓMICA LOCAL.....	15
5.3. ANÁLISE SOCIOECONÓMICA	16
6. CARACTERIZACIÓN CLIMÁTICA	18
7. ANÁLISE DA ZONA DE ACTUACIÓN.....	24
7.1. ANÁLISE SIMPLIFICADA.....	24
7.2. MAPA FORESTAL	27
7.3. MAPA DE CULTIVOS E APROVEITAMENTOS.....	28
7.4. CLASIFICACIÓN URBANÍSTICA DOS TERREOS.....	29
7.5. CAPACIDADE PRODUTIVA DOS TERREOS.....	30
7.6. CARACTERIZACIÓN FÍSICA DOS TERREOS	35
7.7. CARACTERIZACIÓN DA PROPIEDAD DOS TERREOS	38
7.8. DEFINICIÓN DE USOS	41
7.9. ANÁLISE HISTÓRICA.....	43
7.10. ESTADO ACTUAL.....	48
7.11. CARACTERIZACIÓN VISUAL DA SITUACIÓN ACTUAL	50
8. CARACTERIZACIÓN DA PROTECCIÓN PATRIMONIAL	53
9. CARACTERIZACIÓN DA PROTECCIÓN HIDROGRÁFICA.	55
10. ORDENACIÓN PRODUTIVA DOS TERREOS	56
10.1. CARACTERIZACIÓN DOS TIPOS DE CULTIVO ANALIZADOS	56
11. SISTEMA DE XESTIÓN DE TERRAS	61
11.1. PARCELAS OBXECTO DE ACTUACIÓN	61
11.2. PREZO MÍNIMO DE ARRENDAMENTO.....	61
11.3. DURACIÓN DO ARRENDAMENTO.....	62
12. OBRAS E INFRAESTRUCTURAS NECESARIAS PARA A POSTA EN PRODUCCIÓN DAS ACTIVIDADES A DESENVOLVER NA ALDEA MODELO	63
13. CRITERIOS DE VALORACIÓN DAS PROPOSTAS NO SUPOSTO DE CONCORRENCIA DE VARIAS SOLICITUDES DE PARTICIPACIÓN NO PROXECTO....	64

ÍNDICE IMAXES

Imaxe 1: Localización do municipio de A Gudiña na comarca de Viana. <i>Fonte agader.xunta.gal</i>	8
Imaxe 2: Localización da Aldea Modelo no concello de A Gudiña.....	9
Imaxe 3: Perímetro da Aldea Modelo de O Seixo sobre ortofoto de 2020.	9
Imaxe 4: Perímetro da Aldea Modelo a vista de <i>dron</i> (28 de xaneiro de 2021).....	10
Imaxe 5: Vista xeral da Aldea Modelo de O Seixo.....	11
Imaxe 6: Termos municipais segundo número de habitantes. 1900.....	12

Imaxe 7: Termos municipais segundo número de habitantes. 2007.....	12
Imaxe 8: Temperaturas medias anuais (°C).	18
Imaxe 9: Caracterización climática. Mapa das variantes climáticas en Galicia.....	20
Imaxe 10: Clasificación climática segundo Köppen.....	22
Imaxe 11: Subrexións fitoclimáticas Allué. <i>Fonte: Bioclimatología de Galicia. Fundación Pedro Barrié de la Maza</i>	23
Imaxe 12: Afección patrimonio cultural.	25
Imaxe 13: Afección Policía de Canles.....	25
Imaxe 14: Afección liña eléctrica.....	26
Imaxe 15: Afección áreas incendiadas.....	26
Imaxe 16: Perímetro da AM sobre o MFE.	27
Imaxe 17: Perímetro da AM sobre o mapa de cultivos e aproveitamentos.	28
Imaxe 18: Lenda do mapa de cultivos e aproveitamentos.....	28
Imaxe 19: Perímetro do proxecto sobre o PXOM de A Gudiña.....	29
Imaxe 20: Clasificación das terras na zona de actuación no Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia.	31
Imaxe 21: Mapa de usos potenciais da terra de Galicia.	34
Imaxe 22: Distribución de pendentes na zona de actuación.....	35
Imaxe 23: Distribución de altitude na zona de actuación.....	36
Imaxe 24: Distribución de orientacións na zona de actuación.....	37
Imaxe 25: Distribución do tamaño das parcelas na zona de actuación.....	38
Imaxe 26: Distribución do número de titulares por parcela na zona de actuación.....	39
Imaxe 27: Superficie de Monte Veciñal de Man Común de Barxa, segundo PBA.....	40
Imaxe 28: Parcelas propiedade do MVMC de Barxa.....	41
Imaxe 29: Usos históricos sobre imaxe aérea anos 50.....	42
Imaxe 30: Usos actuais da zona do perímetro.	43
Imaxe 31: Imaxe histórica. Voo americano (1956-57).	44
Imaxe 32: Imaxe histórica. PNOA 2003.....	44
Imaxe 33: Imaxe histórica. PNOA 2006-2007.	45
Imaxe 34: Imaxe histórica. PNOA 2009.	45
Imaxe 35: Imaxe histórica. PNOA 2011.....	46
Imaxe 36: Imaxe histórica. PNOA 2014.	46
Imaxe 37: Imaxe histórica. PNOA 2017.....	47
Imaxe 38: Imaxe histórica. PNOA 2020.....	47
Imaxe 39: Usos segundo Sixpac.....	48
Imaxe 40: Clasificación do estado actual identificado no traballo de campo da zona de estudo.	49
Imaxe 41: Clasificación do uso actual identificado no traballo de campo da zona de estudo.	54
Imaxe 42: Zonas afección hidrográfica.....	55
Imaxe 43: Actividade principal proposta.	57
Imaxe 44: Actividade secundaria proposta.....	60

ÍNDICE TÁBOAS

Táboa 1: Evolución da poboación por termos municipais máis poboados. Ourense 1900-2007. <i>Fonte: INE, padrón 2007</i>	12
Táboa 2: Termos municipais que gañaron máis poboación. 1900-2001 e 2001-2007. <i>Fonte: IGE, padrón 2007</i>	13
Táboa 3: Padrón municipal de habitantes. <i>Fonte IGE, 2021</i>	13
Táboa 4: Datos de poboación do concello de A Gudiña por parroquia (Censo de poboación e vivendas. Ano 2001). <i>Fonte INE</i>	14
Táboa 5: Poboación activa no concello de A Gudiña, ano 2001. <i>Fonte IGE</i>	15

Táboa 6: Datos de poboación ocupada por sectores no concello de A Gudiña (Censo de poboación e vivendas. Ano 2001). <i>Fonte IGE</i>	15
Táboa 7: Distribución das explotacións por SAU. <i>Fonte: Censo agrario 2009</i>	16
Táboa 8: Caracterización climática de A Gudiña. <i>Fonte www.meteogalicia.gal</i>	18
Táboa 9: Precipitación máxima diaria (mm) por período de retorno T (anos).....	19
Táboa 10: Extracto da táboa de etapas de regresión e bioindicadores.	21
Táboa 11: Clasificación climática segundo Papadakis.	22
Táboa 12: Distribución dos usos segundo o MFE.....	27
Táboa 13: Distribución dos usos segundo o mapa de cultivos e aproveitamentos.....	29
Táboa 14: Cualidades estruturais da terra no Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia.	31
Táboa 15: Clasificación do réxime hídrico no Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia.	32
Táboa 16: Clasificación da dispoñibilidade de nutrientes no Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia.	33
Táboa 17: Criterios de conversión do Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia á reclasificación en terras con tres usos potenciais de produción agrícola.....	34
Táboa 18: Distribución de pendentes na zona de actuación.	35
Táboa 19: Distribución de orientacións na zona de actuación.....	36
Táboa 20: Resume de valores medios para a caracterización de terreos na zona de actuación.....	37
Táboa 21: Relación das parcelas propiedade do MVMC de Barxa.	40
Táboa 22: Clasificación da superficie segundo uso Sixpac.....	48
Táboa 23: Distribución dos usos actuais na zona de estudo.....	49
Táboa 24: Análise das necesidades dos cultivos.....	59
Táboa 25: Prezos de referencia do Banco de Terras de Galicia.	61

ÍNDICE GRÁFICOS

Gráfico 1: Evolución da poboación no concello de A Gudiña. <i>Fonte IGE, elaboración propia</i>	13
Gráfico 2: Distribución da poboación en A Gudiña por sexo e rangos de idade. <i>Fonte IGE, elaboración propia</i>	14
Gráfico 3: Caracterización climática de A Gudiña. <i>www.meteogalicia.gal</i>	19

ANEXOS

ANEXO I. RELACIÓN DE PARCELAS

(Parcelas incluídas no perímetro, parcelas excluídas e as súas causas de exclusión, así como a relación das parcelas das que non foi posible localizar ás súas persoas titulares, o parcelario interior, xunto coa aptitude ou aptitudes produtivas de cada parcela).

ANEXO II. CARPETA FICHA DO MVMC DE BARXA

ANEXO III. FICHAS ELEMENTOS PATRIMONIAIS A PROTEXER

PLANOS

1. ANTECEDENTES

O abandono de terras agrarias constitúe un fenómeno de importancia crecente na estrutura agraria de Galicia. Segundo diversos autores, a superficie de terras en abandono acadada cifras xa semellantes á de terras en cultivo, e o incremento dos abandonos resulta superior ás 50.000 Ha nos últimos 15 anos. Moitas desas terras en situación de abandono presentan boas ou moi boas condicións agronómicas para o cultivo.

Unha derivada desta situación, que a ninguén se lle escapa, é a relación destas condicións de abandono coas dificultades na loita contra os lumes. E resulta paradoxal a coexistencia deste volume de terras de cultivo en abandono coa crecente necesidade das explotacións de acadar incrementos na súa base territorial.

Conscientes deste problema, o Goberno de Galicia está disposto a arbitrar medidas para loitar contra o abandono das terras agrarias e, na medida do posible, reverter a situación, achegando novas terras de cultivo ás explotacións para reducir a dependencia de fontes de recursos de orixe exterior.

Nacen polo tanto, os instrumentos de recuperación e mobilización de terras agrarias ao abeiro do disposto nos artigos 47 bis e 47 ter da *Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras* entre os que se atopa o programa de aldeas modelo. Este programa defínese como aquel instrumento voluntario de recuperación de terras mediante a realización de actuacións integradas para a recuperación de capacidade agronómica das terras circundantes a núcleos de poboación e asentamentos poboacionais situados no territorio rural galego co fin de promover actividade económica ligada ao sector primario ao mesmo tempo que reduce o risco de incendios forestais.

O concepto de aldea modelo xorde do convenio firmado entre a Consellería do Medio Rural, a Fegamp e a empresa pública SEAGA para a limpeza das franxas de seguridade das aldeas de Galicia. Son aquelas aldeas nas que se implanta o sistema público de limpeza das franxas sempre que haxa o compromiso dos propietarios da implantación de actividade agro gandeira nestas franxas.

Este convenio, firmado en agosto do ano 2018, ten como obxecto principal a implantación dun sistema público de limpeza das faixas, no que a limpeza se leva a cabo pola empresa pública SEAGA.

Coa aprobación da Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia; desenvólvense os procedementos de mobilización da terra agroforestal, previamente recollidos nalgunhas das disposicións da Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras, que quedou derogada coa entrada en vigor desta lei.

No que se refire aos instrumentos para a mobilización de terras, a lei reforza o papel do Banco de Terras como instrumento público de intermediación na mobilización da terra agraria, reducindo así trámites administrativos, impulsando a súa axilización e converténdoo na figura fundamental para o desenvolvemento dos novos instrumentos de recuperación da terra agraria; establecendo dentro das súas competencias a de deseñar, programar e executar as medidas de recuperación e, en xeral, da xestión da terra agroforestal de Galicia a través dos instrumentos previstos na presente lei para tal fin.

Unha aldea modelo é un instrumento voluntario de recuperación de terras mediante a realización de actuacións integradas para a recuperación da capacidade agronómica das terras circundantes a núcleos de poboación e asentamentos poboacionais situados no territorio rural galego, co fin de promover actividade económica ligada ao sector primario ao tempo que reducir o risco de incendios forestais.

As actuacións poderán abranguer todo ou parte do núcleo rural da aldea co obxecto da súa rehabilitación e recuperación arquitectónica e urbanística, con fins residenciais, de interese turístico, de transformación ambiental ou outros análogos que propicien a recuperación demográfica e a mellora da calidade de vida da súa poboación. O procedemento é aberto, require do compromiso das persoas propietarias pero tamén da implicación das alcaldías. O proceso iníciase cunha solicitude por parte do Concello, que debe de contar cun perímetro definido nas inmediacións da aldea en cuestión, abarcando unhas determinadas parcelas cuxos titulares apoiem a iniciativa. Estes titulares deben sumar polo menos o 70% da superficie total involucrada, presentando esta superficie un estado de abandono ou infrautilización de, como mínimo, o 50%. O compromiso que terán que asumir as persoas propietarias é o de cesión ou arrendamento para actividade agro-gandeira durante un período mínimo de dez anos (aínda que, naqueles casos que por razóns técnicas se xustifique, pode verse reducido a cinco anos). Unha vez presentada a solicitude, e logo de recibir un informe técnico favorable por parte do órgano xestor do Banco de Terras de Galicia, será o Consello Reitor da Agader quen declare a Aldea Modelo, a proposta da persoa titular da dirección xeral da Agader, que a continuación será declarada de utilidade pública e interese social dende a Consellería do Medio Rural.

A Aldea Modelo de O Seixo declarouse por acordo do Consello de Dirección da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (Agader) o 24 de xaneiro de 2022, CVE avvOafg807.

Mediante o Decreto 90/2022, de 19 de maio, declarouse de utilidade pública e interese social a aldea modelo de O Seixo, no termo municipal de A Gudiña (Ourense) [DOG núm. 108, do 7 de xuño de 2022].

Na declaración de utilidade pública e interese social da Aldea Modelo, autorízase á Axencia Galega de Desenvolvemento Rural para a redacción do proxecto de ordenación produtiva da forma establecida no artigo 113 da Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia.

O presente documento, constitúe o Proxecto de Ordenación Produtiva no cal se delimitan os usos produtivos máis idóneos para a explotación das parcelas incluídas na Aldea Modelo, o período mínimo de arrendamento das parcelas, as parcelas adheridas ao proxecto, os cultivos ou aproveitamentos que mellor se adapten á superficie afectada, así como toda aquela información que sexa precisa para a posta en valor dos terreos.

2. AXENTES PARTICIPANTES

A Axencia Galega de Desenvolvemento Rural (Agader), con CIF Q-1500273F, creouse pola disposición adicional sexta da *Lei 5/2000, do 28 de decembro, de medidas fiscais e de réxime orzamentario e administrativo* (DOG núm. 251, do 29 de decembro).

O artigo 6 da *Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia*, dispón que é a axencia pública autonómica, de conformidade coa *Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia*, coa consideración de medio propio e servizo técnico da Comunidade Autónoma de Galicia, que actúa como instrumento básico na promoción e coordinación do desenvolvemento do territorio rural galego, co obxectivo de mellorar as condicións de vida dos seus habitantes e de evitar o seu despoboamento a través, entre outras, das medidas de recuperación da terra agroforestal de Galicia reguladas na *Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia*.

De conformidade co *artigo 8 da Lei 11/2021, do 14 de maio, de recuperación da terra agraria de Galicia*, adscrita á consellaría competente en materia de medio rural, ten personalidade xurídica e patrimonio propios, goza de autonomía administrativa e económica e posúe plena capacidade de obrar, tanto no campo do dereito público como no do dereito privado, para o cumprimento dos seus fins e con suxeición á normativa correspondente. O réxime xurídico interno da Axencia regúlase polo dereito administrativo e o seu réxime xurídico externo rexeráse polo dereito privado, agás cando se exerzan potestades administrativas, caso en que se rexerá polo dereito público. Gozará do tratamento fiscal aplicable á Comunidade Autónoma de Galicia.

3. DESCRICIÓN E LOCALIZACIÓN DO ÁMBITO

O municipio de A Gudiña atópase comprendido na comarca de Viana xunto cos municipios de A Mezquita, Viana do Bolo e Vilariño de Conso.

A comarca de Viana ocupa a parte oriental da provincia de Ourense, lindando coa provincia de Zamora e con Portugal. Limita ao Norte coas comarcas de Valdeorras e Terra de Trives, ao Este coa provincia de Zamora, ao Sur coa comarca de Verín e Portugal e ao Oeste tamén coa comarca de Verín.

Imaxe 1: Localización do municipio de A Gudiña na comarca de Viana. *Fonte agader.xunta.gal*

O termo municipal está conformado por 8 parroquias: Barxa (San Xoán), Carracedo da Serra (Santiago), O Canizo (Santa María), A Gudiña (San Martiño e San Pedro), Parada da Serra (San Lucas), Pentas (San Mamede), San Lourenzo de Pentas e O Tameirón (Santa María).

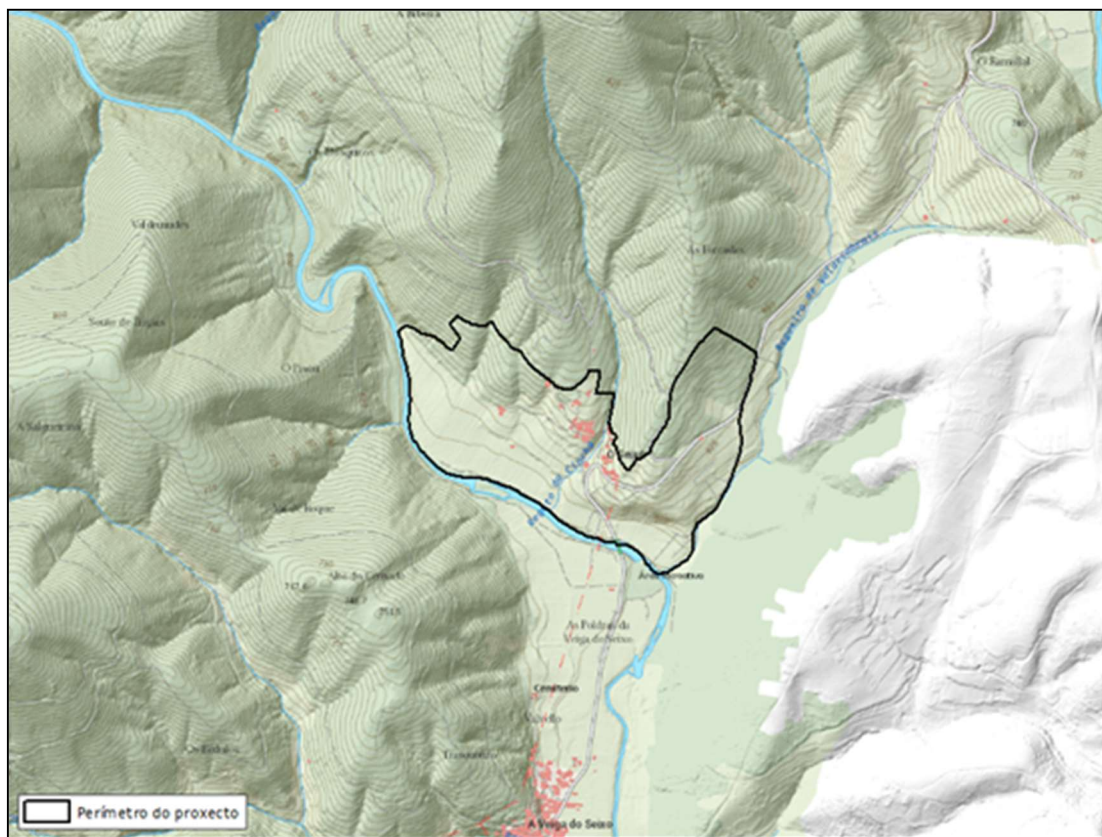
O concello ten unha superficie de 171,42 km², cunha cota media do terreo que se sitúa en torno aos 974 m.s.n.m, caracterizado por un relevo sumamente accidentado e montañoso, formado pola unión de macizos, serras e altiplanos elevados e pequenos vales encaixados.

A parroquia de Barxa (San Xoán), dentro do concello de A Gudiña, acolle o perímetro da Aldea Modelo de O Seixo localizándose no límite Sur do concello.

Imaxe 2: Localización da Aldea Modelo no concello de A Gudiña.

Imaxe 3: Perímetro da Aldea Modelo de O Seixo sobre ortofoto de 2020.

Imaxe 4: Perímetro da Aldea Modelo a vista de *dron* (28 de xaneiro de 2021).

4. XUSTIFICACIÓN DA ELECCIÓN COMO ALDEA MODELO

O lugar de O Seixo, selecciónase como aldea modelo polas seguintes características:

1. Entidade menor de poboación con alto índice de abandono de terreos.
2. Baixa densidade de poboación e cunha media de idade avanzada.
3. Terreos con alto risco de lume forestal, moi afectados nos últimos anos por incendios forestais de alta intensidade, con risco para a poboación. A Gudiña é un concello clasificado como zona de alto risco de incendios (ZAR).
4. Terreos con alto potencial agroforestal e alta demanda de terreos para explotacións da contorna.
5. Zonas con alto valor patrimonial e medioambiental a protexer.

4.1. OPORTUNIDADES IDENTIFICADAS PARA A POSTA EN PRODUCCIÓN

Na visita realizada a campo identifícanse as seguintes oportunidades:

1. Alta colaboración por parte da administración local e da veciñanza.
2. Interese en ampliación de superficie útil por parte de varias explotacións agrogandeiras da contorna.
3. Zonas de alto valor ecolóxico, moi danadas nos últimos anos por incendios forestais de alta densidade.
4. Zona incluída nas indicacións xeográficas protexidas da Castaña de Galicia e Mel de Galicia.

4.2. DIFICULTADES PARA A POSTA EN PRODUCCIÓN

Na visita realizada a campo identifícanse as seguintes dificultades/debilidades:

1. Alto grao de parcelación da propiedade. Falta de vías de comunicación interiores para dar bo acceso aos predios.
2. Aldea con pouca poboación, e pouco aproveitamento dos terreos próximos ás vivendas. Con alto grao de abandono das edificacións.
3. Unha ampla zona da superficie do perímetro delimitado, inclúese dentro da afección de áreas incendiadas.

Imaxe 5: Vista xeral da Aldea Modelo de O Seixo.

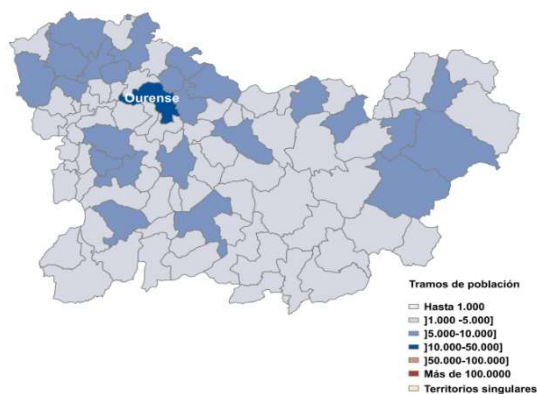

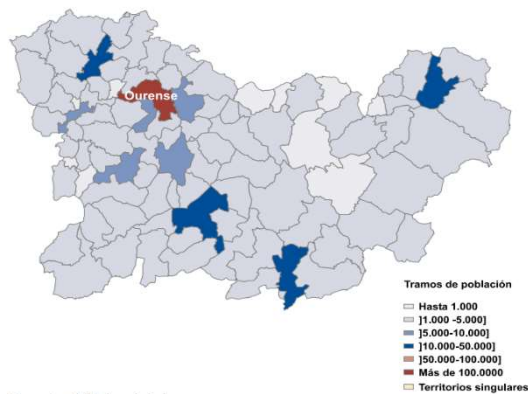
5. CARACTERIZACIÓN SOCIOECONÓMICA

5.1. POBOACIÓN

A concentración da poboación sobre o territorio no século XX é un feito xeneralizado a nivel nacional e autonómico, no caso da provincia de Ourense tamén é observable, tal e como se observa nas figuras seguintes:

Imaxe 6: Termos municipais segundo número de habitantes. 1900

Imaxe 7: Termos municipais segundo número de habitantes. 2007

Fonte: IGE, padrón 2007

A imaxe de 2007 mostra o clareado de moitos territorios asociados a diminución do volume de poboación, e en paralelo o escurecemento duns poucos entre os que se atopa a capital. No cadro seguinte obsérvase como a poboación se foi concentrando nun número limitado de termos municipais nos últimos anos, no que no ano 2007 o 56,60% da poboación provincial se concentraba nos dez termos municipais máis poboados.

1900				2007			
Nº	Municipio	Nº habs.	% total Ourense	Nº	Municipio	Nº habs.	% total Ourense
1	Ourense	21.198	5,1	1	Ourense	107.186	31,8
2	Allariz	9.195	2,2	2	Verín	13.991	4,2
3	Nogueira de Ramuín	8.763	2,1	3	Barco de Valdeorras (O)	13.943	4,1
4	Celanova	8.748	2,1	4	Carballiño (O)	13.838	4,1
5	Carballiño (O)	8.445	2,0	5	Xinzo de Limia	10.022	3,0
6	Viana do Bolo	8.326	2,0	6	Barbadás	8.685	2,6
7	Boborás	7.553	1,8	7	Celanova	6.104	1,8
8	Xinzo de Limia	7.526	1,8	8	Pereiro de Aguiar (O)	5.934	1,8
9	Cartelle	7.439	1,8	9	Allariz	5.506	1,6
10	Veiga (A)	7.251	1,7	10	Ribadavia	5.390	1,6
Total máis poboados		94.444	22,5	Total máis poboados		190.599	56,6

Táboa 1: Evolución da poboación por termos municipais máis poboados. Ourense 1900-2007. Fonte: INE, padrón 2007

1900-2001				2001-2007			
Nº	Municipio ²	Variación Nº habitantes	Total Ourense = 100	Nº	Municipio ²	Variación Nº habitantes	Total Ourense = 100
1	Ourense	86.312	-106,3	1	Barbadás	1.917	-126,1
2	Verín	7.941	-9,8	2	Carballiño (O)	1.317	-86,6
3	Barco de Valdeorras (O)	7.592	-9,3	3	Verín	1.074	-70,7
4	Carballiño (O)	4.076	-5,0	4	Barco de Valdeorras (O)	984	-64,7
5	Barbadás	2.769	-3,4	5	Pereiro de Aguiar (O)	642	-42,2
6	Rúa (A)	2.611	-3,2	6	Xinzo de Limia	503	-33,1
7	Xinzo de Limia	1.993	-2,5	7	San Cibrao das Viñas	482	-31,7
8	Ribadavia	585	-0,7	8	Allariz	381	-25,1
9	San Cibrao das Viñas	183	-0,2	9	Toén	138	-9,1
10	Vilar de Santos	-576	0,7	10	Celanova	111	-7,3
Ourense		-81.219	100,0	Ourense		-1.520	100,0

Táboa 2: Termos municipais que gañaron máis poboación. 1900-2001 e 2001-2007. *Fonte: IGE, padrón 2007.*

O municipio de A Gudiña presenta unha significativa perda de habitantes durante as últimas décadas, como se ve na seguinte táboa:

Poboación de A Gudiña				
	1996	2000	2010	2021
Total	1866	1724	1562	1232
Homes	945	855	808	625
Mulleres	921	869	754	607

Táboa 3: Padrón municipal de habitantes. *Fonte IGE, 2021.*

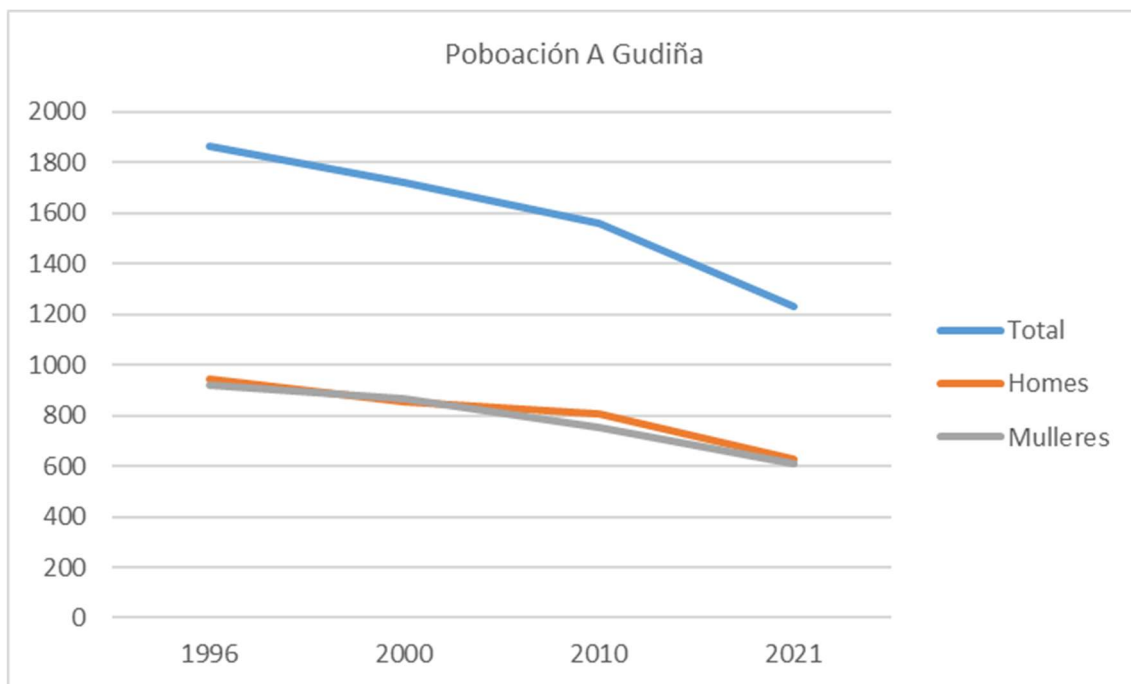

Gráfico 1: Evolución da poboación no concello de A Gudiña. *Fonte IGE, elaboración propia.*

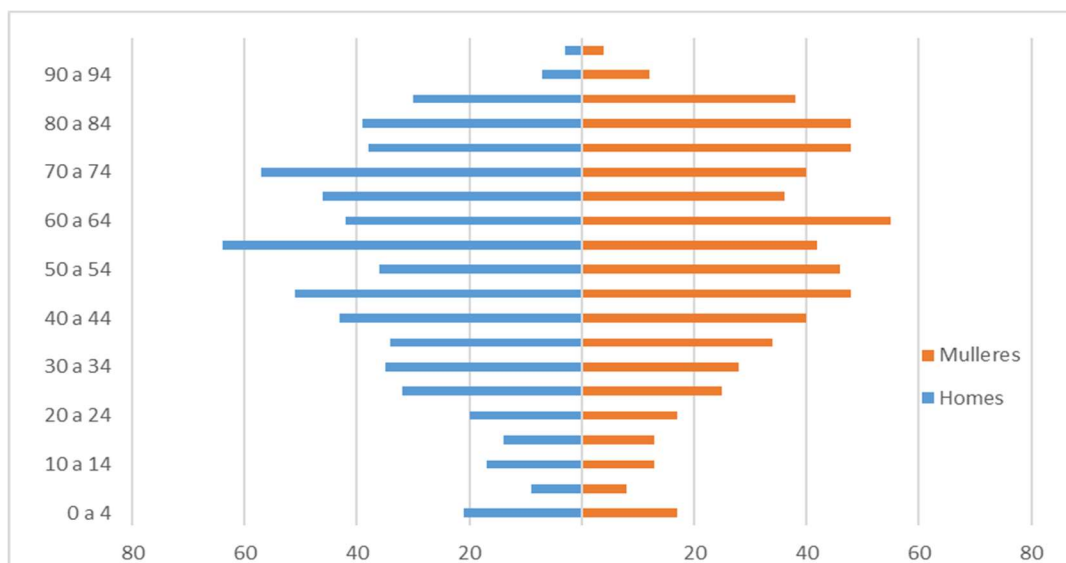

Gráfico 2: Distribución da poboación en A Gudiña por sexo e rangos de idade. *Fonte IGE, elaboración propia.*

A densidade actual de poboación do concello, tendo en conta a súa superficie de 171,42 km², é de 7,19 hab/km² densidade moi baixa tendo en conta a galega de 91,19 hab/km².

Nos derradeiros datos publicados a nivel de parroquia (censo poboación ano 2001) podíase observar que a parroquia Barxa (San Xoán), era a menos poboada do termo municipal con 52 habitantes.

Estes datos indicaban no seu momento, un alto índice de poboación de máis de 65 anos (50 %) e considérase que, tendo en conta a evolución dos últimos anos da poboación galega, esta cifra incrementaríase considerablemente.

PARROQUIA	Poboación			% de poboación		
	Total	Homes	Mulleres	< 16 anos	16 - 64 anos	> 65 anos
BARXA (SAN XOÁN)	52	27	25	1,9	48,1	50
O CANIZO (SANTA MARÍA)	218	107	111	9,2	56,9	33,9
CARRACEDO DA SERRA (SANTIAGO)	66	29	37	7,6	59,1	33,3
A GUDIÑA (SAN MARTIÑO E SAN PEDRO)	831	421	410	12,8	66,2	21,1
PARADA DA SERRA (SAN LUCAS)	69	37	32	2,9	49,3	47,8
SAN LOURENZO DE PENTES (SAN LOURENZO)	77	37	40	5,2	62,3	32,5
PENTES (SAN MAMEDE)	215	113	102	8,8	52,1	39,1
O TAMEIRÓN (SANTA MARÍA)	154	74	80	5,2	58,4	36,4

Táboa 4: Datos de poboación do concello de A Gudiña por parroquia (Censo de poboación e vivendas. Ano 2001). *Fonte INE.*

Da análise dos datos parroquiais conclúese que existe un alto grao de dispersión da poboación, existindo unha gran diferenza entre a parroquia máis poboada, A Gudiña (San Martiño e San Pedro) coa menos poboada, Barxa (San Xoán).

5.2. ACTIVIDADE ECONÓMICA LOCAL

O concello de A Gudiña caracterízase pola existencia dunha crise demográfica e pola falta de estrutura empresarial.

A taxa de actividade é moi baixa entono o 30 % e arredor dun 40 % da poboación activa está en paro. O sector que mais traballo proporciona é o sector servizos, seguido do sector primario.

A poboación activa no concello de A Gudiña no ano 2001 (últimos datos dispoñibles) correspóndese co establecido na seguinte táboa:

	Homes	Mulleres	Total
Poboación activa	435	258	693
Ocupados	366	216	582
Parados	69	42	111
Buscan primeiro emprego	8	6	14
Traballaron antes	61	36	97
Poboación inactiva	325	499	824
Xubilados	242	197	439
Pensionistas	44	59	103
Estudantes	34	57	91
Tarefas do fogar	1	181	182
Outra situación	4	5	9
Total	760	757	1517

Táboa 5: Poboación activa no concello de A Gudiña, ano 2001. *Fonte IGE.*

Do total da poboación, o 45,68 % da poboación está activa e, dentro desta poboación activa o 83,98 % están traballando. No caso dos homes o 57,24 % están activos cun 9 % de paro. As mulleres contan con só un 34 % de poboación activa das cales o 83,72 % están ocupadas.

A distribución por actividades da poboación ocupada no ano 2001 correspondía cos datos reflexados na táboa seguinte:

	Homes	Mulleres	Total
Agricultura, gandería, caza e silvicultura	10,7%	16,7%	12,9%
Pesca	0,0%	0,0%	0,0%
Industria	11,7%	7,4%	10,1%
Construción	24,0%	5,1%	17,0%
Servizos	53,6%	70,8%	60,0%

Táboa 6: Datos de poboación ocupada por sectores no concello de A Gudiña (Censo de poboación e vivendas. Ano 2001). *Fonte IGE.*

A actividade principal no concello é claramente a relacionada co sector servizos seguido pola construción. A agricultura segue unha actividade tradicional na que os cultivos producidos son para o consumo propio, isto débese en todos ou na maioría dos casos á falta de base territorial para o establecemento de actividades agrícolas rendibles pois o concello conta cunha estrutura parcelaria moi fragmentada e dispersa. Esta estrutura segue a tipoloxía habitual galega daqueles concellos ou zonas sen concentración parcelaria.

Proba desta falta de estrutura para o desenvolvemento da actividade agrícola é, segundo datos do censo agrario de Galicia do ano 2009 (IGE), a existencia de 110 explotacións no concello das cales só dúas non teñen superficie agraria útil e das 108 restantes 44 delas teñen unha superficie agraria útil de menos de 5 ha.

Ano 2009	
Total explotacións	110
Explotacións sen SAU	2
Explotacións con SAU	108
0 a 5 ha	44
5 a 10 ha	18
10 a 20 ha	16
20 a 50 ha	23
máis de 50 ha	7

Táboa 7: Distribución das explotacións por SAU. *Fonte: Censo agrario 2009.*

5.3. ANÁLISE SOCIOECONÓMICA

A actividade económica actual do concello de A Gudiña resúmese nos seguintes puntos:

- O tecido económico é feble e moi vulnerable.
- A creación de emprego é escasa e, a maior parte da actividade é levada a cabo por conta propia mediante pequenos negocios.
- Os sectores con maior implantación son o comercio polo miúdo e a hostalería, a construción, a gandería intensiva e a industria extractiva.
- A agricultura na súa vertente empresarial é practicamente inexistente.
- As características demográficas (tamaño, idade, formación, etc.) do concello conforman unha realidade social que non favorece á actividade empresarial que necesita o pulo de habitantes máis novos e en maior número.
- A actividade produtiva e económica no termo municipal é moi escasa, de tipo familiar e pouco xeradora de emprego; sen embargo o territorio é perfectamente capaz de soportar unha explotación intensa dos seus abundantes recursos.
- Destácanse como sectores emerxentes:
 - O sector forestal: con gran potencial no concello.
 - O viño: aínda que A Gudiña non está na Denominación de Orixe de Monterrei, a calidade e capacidade da terra permitiría a produción dun viño de calidade, de maior flexibilidade e creatividade técnica.
 - A silvicultura e aproveitamentos secundarios do monte: o aproveitamento de producións secundarias vinculadas ao sector forestal (castaña, mel, etc.) é tradicional no municipio pero non está optimizada sendo de tipo familiar e de pequena produción.
 - Outros produtos hortícolas e froiteiras. As condicións climáticas vinculadas ao clima mediterráneo fan posible a explotación de froiteiras de calidade.
 - Os produtos ecolóxicos. De alto valor no mercado, son un xacemento de negocio e emprego en crecemento actualmente. Poden ser unha alternativa de economía complementaria.

- A gandaría. Con gran potencialidade no termo municipal, comeza unha leve tendencia a aumentar, sobre todo da extensiva, o que supón unha grande oportunidade para o concello.
- Os produtos do sector primario non son transformados no municipio. Estes produtos deben transformarse no mesmo concello, adquirindo así mais valor, reducindo os custes e potenciando a creación de empresas e emprego. Serán necesarias áreas de actividade que permitan a instalación de naves de transformación (matadoiros, secadoiros, serradoiros, etc.) para uso das industrias agroalimentarias e forestais.

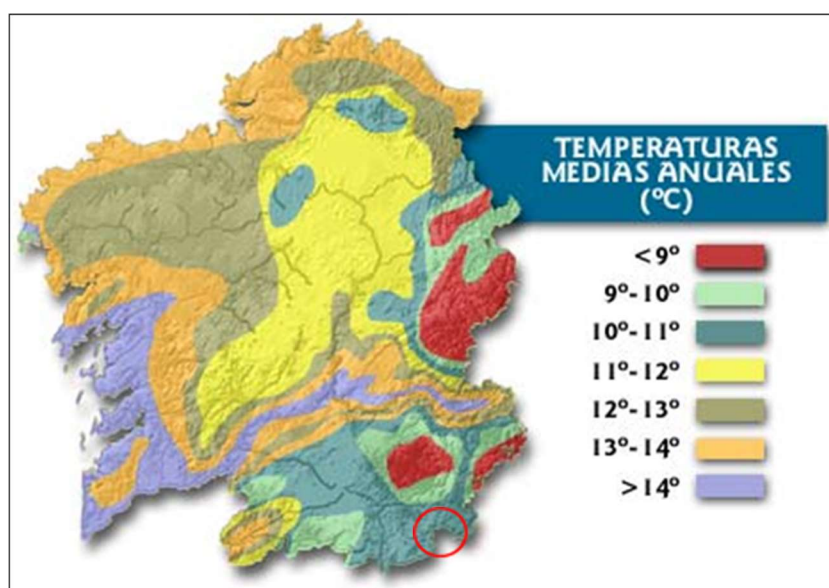

6. CARACTERIZACIÓN CLIMÁTICA

O concello de A Gudiña, na parte leste da provincia de Ourense, atópase de media a 974 metros sobre o nivel do mar.

O clima en A Gudiña clasifícase como cálido e temperado, concentrándose o período de máis choivas no inverno, sendo moito máis escasas no verán. As temperaturas son máis altas en agosto, mentres que o mes máis frío do ano é xaneiro coincidindo coas características xerais do interior galego.

Os veráns son curtos, quentes, secos e maiormente despexados e os invernos son moi fríos, mollados e parcialmente nubrados. A temperatura media é de 12,24 °C e 1.095,72 mm de precipitación acumulada.

Imaxe 8: Temperaturas medias anuais (°C).

En A Gudiña, hai unha diferenza de 185 mm de precipitación entre os meses máis secos e os máis húmidos. Durante o discurso do ano, a temperatura xeralmente varía de 1°C a 27°C e rara vez baixa a menos de -5°C ou sube a máis de 34°C cunha variación anual entono os 12,24°C.

	Xaneiro	Febreiro	Marzo	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Agosto	Setembro	Outubro	Novembro	Decembro
Balace hídrico (L/m ²)	73,72	55,36	42,16	13,1	-88,44	-94,14	-176,82	-152,8	-86,76	23,5	104,64	170,96
Chuvia (L/m ²)	108,16	104,56	123,76	110,4	52,04	57,52	12,86	34,2	40,12	102,96	151,3	197,78
Días de chuvia (Días)	12,2	10,6	11,8	12,6	9	7,6	2,2	3,8	6,2	11,6	15	17,2
Horas de sol (h)	132,42	143,74	190,12	183,5	270,3	262,26	336,025	307,94	246,38	176,54	128,46	103,6
Humidade relativa media (%)	81,6	78,6	72,8	72,6	69,4	72	64,8	61,8	66,4	73,8	85,8	87,6
Temperatura max. (°C)	15,78	19,42	21,98	23,72	28,52	32,76	33,94	34,78	30,68	26,76	18,12	16,86
Temperatura media (°C)	4,84	6,96	8,2	10,62	14,44	16,78	20,24	20,2	17,52	13,02	7,72	6,34
Temperatura min. (°C)	-5,02	-2,44	-2,08	-0,34	2,2	5,44	7,5	7,68	6,44	2,64	0,18	-1,48

Táboa 8: Caracterización climática de A Gudiña. Fonte www.meteogalicia.gal.

A pluviosidade non é moi elevada, as precipitacións concéntranse entre os meses de outubro e abril sendo o mes máis chuvioso outubro, as precipitacións prodúcense de forma suave pero continua, co cal os procesos erosivos que poderían ocasionar o efecto de riada das augas son pequenos.

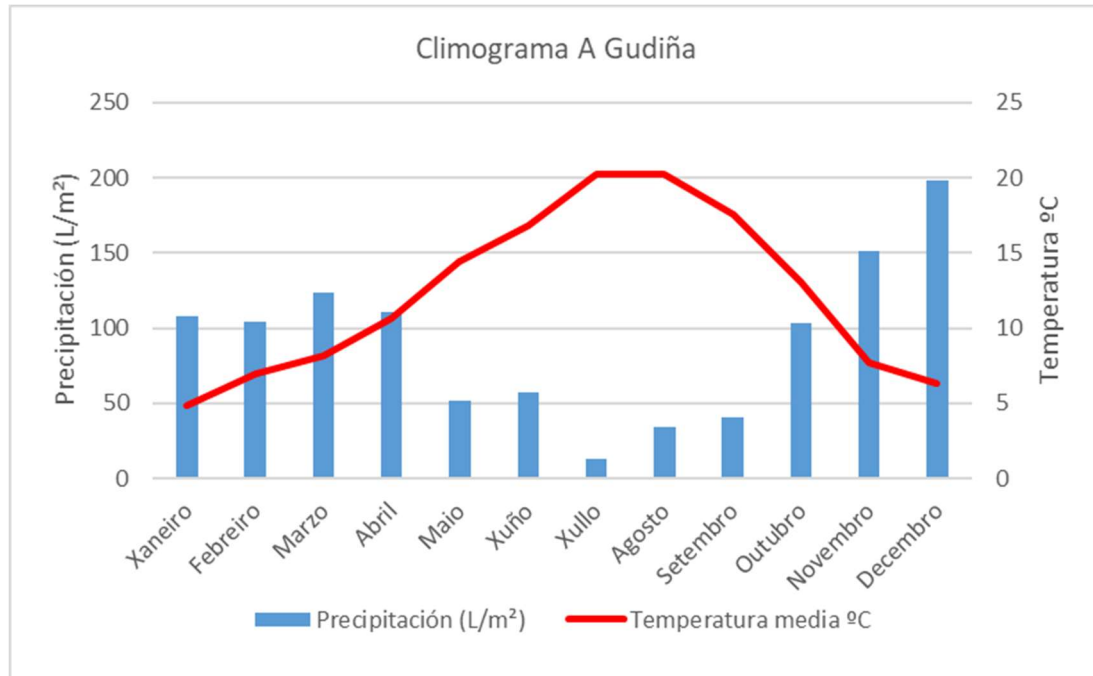

Gráfico 3: Caracterización climática de A Gudiña. www.meteogalicia.gal.

- ESTIMACIÓN DAS PRECIPITACIÓN S TOTAIS DIARIAS

Para a estimación das precipitacións totais diarias correspondentes aos distintos períodos de retorno considerados utilizouse a metodoloxía recollida na publicación "Máximas choivas diarias na España Peninsular" da Dirección Xeral de Estradas do Ministerio de Fomento, baseada na aplicación de modelos estatísticos ás series anuais de máximas choivas diarias recompiladas en estacións pluviométricas con 30 ou máis anos de rexistro agrupadas en rexións con características meteorolóxicas comúns e comparouse cun estudo estatístico das series de precipitacións máximas anuais, realizando un contraste con estacións pluviométricas próximas, achando os valores extremos por medio das distribucións de Gumbel e SQRT ET-max. Adoptando finalmente, o maior valor dos obtidos.

Pódese observar que os resultados obtidos co estudo estatístico son moi inferiores aos calculados mediante as táboas e mapas da publicación "Máximas choivas diarias na España Peninsular", polo que se obteñen os seguintes resultados, para a zona de proxecto:

PERIODO DE RETORNO T (ANOS)	PRECIPITACION MAXIMA DIARIA Pd (mm)
10	91,97
25	109,59
50	124,47
100	139,36
500	177,06

Táboa 9: Precipitación máxima diaria (mm) por período de retorno T (anos).

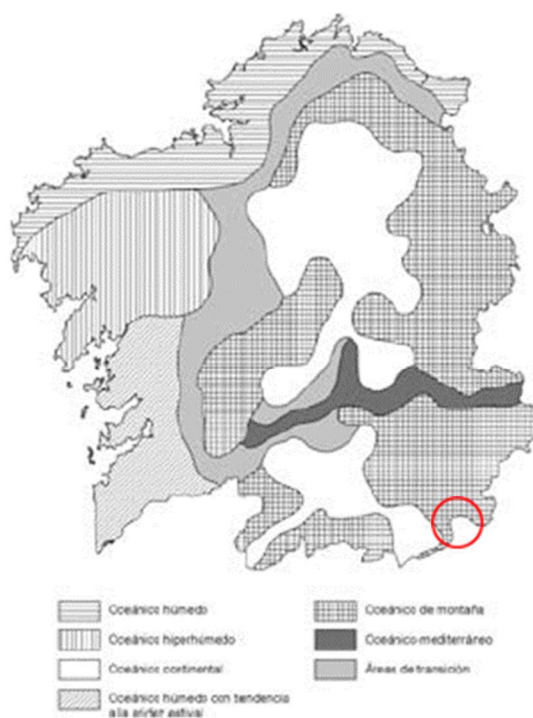

- CLASIFICACIÓN CLIMÁTICA SEGUNDO PÉREZ-ALBERTI (1982)

O clima da provincia de Lugo, como toda Galicia, pertence ao tipo oceánico, que se caracteriza en xeral por temperaturas suaves todo o ano con máximas no verán e mínimas no inverno e precipitacións tamén durante todo o ano, cun máximo no inverno e un mínimo no verán. A posición do territorio de Lugo dá lugar a zonas de costa e interior, e a existencia dun alto relevo, ofrece diferenzas, carecendo doutra banda de homoxeneidade en toda a provincia. Basicamente distínguense catro zonas climáticas na provincia de Ourense:

- Dominio oceánico húmido.
- Dominio oceánico continental.
- Dominio oceánico de transición.
- Dominio oceánico con matiz mediterráneo.
- Dominio oceánico de montaña.

Imaxe 9: Caracterización climática. Mapa das variantes climáticas en Galicia.

O concello de A Gudiña enmárcase dentro do dominio oceánico de montaña (Pérez Alberti, 1982). As temperaturas varían segundo a altitude e as precipitacións (media de 1.096 mm no concello de A Gudiña).

Segundo o "Mapa de Vexetación Potencial" (Baseado en Rivas-Martínez, 1987, modificado), a vexetación potencial desta zona pertence á serie 18b da Rexión mediterránea, piso supramediterráneo: Serie supramediterránea carpetano-leonesa húmida silícola e *Quercus pyrenaica*, *Holoco mollis-Querceto pyrenaicae sigmentum*. A etapa madura ou clímax corresponde a carballeiras densas, bastante sombrías, creadoras de terras pardas con mull (*Quercenion pyrenaicae*). As etapas de substitución son, en primeiro lugar, os matos retamoides ou piornales (*Genistion floridae*), que prosperan aínda sobre solos mulliformes ben conservados e uceiras ou xarais (*Ericenion aragonensis*, *Cistion laurifolii*), que corresponden a etapas degradadas, onde os solos tenden a podsolizarse máis ou menos pola influencia dunha materia

orgánica bruta. Nos ombroclimas húmidos aparecen as uceiras e a poslloización, que está amortecida non subhúmidos baixo os xarais.

TABLA 18
ETAPAS DE REGRESION Y BIOINDICADORES. SERIES 18a, 18b, 18e, 18c.
Gb. MELOJARES CARPETANOS, IBERICO-SORIANOS Y ORENSANO-LEONESES SUPRAMEDITERRANEOS

Nombre de la serie	18a. Carpetano-ibérico-alcarreña subhúmeda del melojo	18b. Carpetano occidental y leonesa húmeda del melojo	18e. Salmantino-leonesa subhúmeda del melojo	18c. Ibérico-ayllonense húmeda del melojo
Arbol dominante	<i>Quercus pyrenaica</i>	<i>Quercus pyrenaica</i>	<i>Quercus pyrenaica</i>	<i>Quercus pyrenaica</i>
Nombre fitosociológico	<i>Luzulo-Querceto pyrenaicae sigmetum</i>	<i>Holco-Querceto pyrenaicae sigmetum</i>	<i>Genisto falcatae-Querceto pyrenaicae sigmetum</i>	<i>Festuco-Querceto pyrenaicae sigmetum</i>
I. Bosque	<i>Quercus pyrenaica</i> <i>Luzula forsteri</i> <i>Physopermum cornubiense</i> <i>Geum sylvaticum</i>	<i>Quercus pyrenaica</i> <i>Holcus mollis</i> <i>Physopermum cornubiense</i> <i>Omphalodes nitida</i>	<i>Quercus pyrenaica</i> <i>Genista falcata</i> <i>Luzula forsteri</i> <i>Teucrium scorodonia</i>	<i>Quercus pyrenaica</i> <i>Festuca heterophylla</i> <i>Holcus mollis</i> <i>Pulmonaria longifolia</i>
II. Matorral denso	<i>Cytisus scoparius</i> <i>Genista florida</i> <i>Genista cinerascens</i> <i>Adenocarpus hispanicus</i>	<i>Cytisus striatus</i> <i>Cytisus scoparius</i> <i>Genista polygaliphylla</i> <i>Pteridium aquilinum</i>	<i>Cytisus scoparius</i> <i>Cytisus multiflorus</i> <i>Genista hystrix</i> <i>Pteridium aquilinum</i>	<i>Cytisus scoparius</i> <i>Erica arborea</i> <i>Adenocarpus complicatus</i> <i>Pteridium aquilinum</i>
III. Matorral degradado	<i>Cistus laurifolius</i> <i>Lavandula pedunculata</i> <i>Arctostaphylos crassifolia</i> <i>Santolina rosmarinifolia</i>	<i>Erica aragonensis</i> <i>Genistella tridentata</i> <i>Halimium alyssoides</i> <i>Erica cinerea</i>	<i>Echinopartum ibericum</i> <i>Cistus laurifolius</i> <i>Calluna vulgaris</i> <i>Santolina semidentata</i>	<i>Erica aragonensis</i> <i>Genista pilosa</i> <i>Genistella tridentata</i> <i>Halimium ocymoides</i>
IV. Pastizales	<i>Stipa gigantea</i> <i>Agrostis castellana</i> <i>Trisetum ovatum</i>	<i>Avenula sulcata</i> <i>Agrostis duriaei</i> <i>Sedum forsteranum</i>	<i>Agrostis castellana</i> <i>Dactylis hispánica</i> <i>Aira praecox</i>	<i>Avenula sulcata</i> <i>Agrostis capillaris</i> <i>Aira praecox</i>

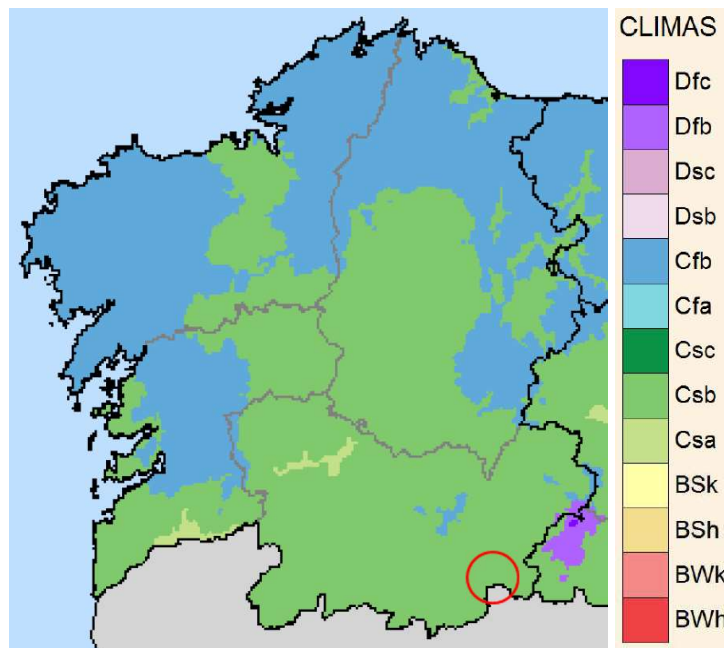
Táboa 10: Extracto da táboa de etapas de regresión e bioindicadores.

- CLASIFICACIÓN CLIMÁTICA DE KÖPEN-GEIGER

A clasificación de Köppen-Geiger, a pesar de ser formulada por primeira vez fai máis de cen anos, segue a ser unha das máis empregadas na actualidade. Esta clasificación define diferentes tipos de clima a partir dos valores medios mensuais da precipitación e da temperatura. Para a delimitación dos tipos de clima establece límites de temperatura e precipitación baseados principalmente na súa influencia sobre a distribución da vexetación e a actividade humana.

Atendendo a esta clasificación, o concello de Sober estaría dentro do tipo **Csb** (temperado con verán seco e temperado), esta clasificación abarca parte da meseta norte e interior de Galicia.

Imaxe 10: Clasificación climática segundo Köppen.

- CLASIFICACIÓN DE PAPADAKIS

Papadakis (1966) caracteriza o clima dende un punto de vista agroecolóxico. O máis interesante desta clasificación é o seu sentido práctico, posto que fai corresponder os límites de separación dos tipos climáticos cos límites naturais dalgúns cultivos.

Esta clasificación baséase na ecoloxía dos cultivos e parte da consideración do clima, como factor formador do solo e lindes do seu aproveitamento, a través das súas características térmicas, pluviométricas e de humidade ou aridez. Mediante os indicadores denominados "tipo de inverno", "tipo de verán" e "régime de humidade", este método fai posible determinar o espectro da zona.

Para realizar a clasificación utilízanse os valores extremos das variables climáticas como factores limitantes na distribución de diversos cultivos. Os parámetros nos que se basea son:

- Temperaturas medias das mínimas absolutas anuais e mensuais.
- Duración da estación libre de xeadas (mínima dispoñible e media).
- Temperaturas medias das máximas e mínimas.
- Elementos propios do balance hídrico.

A clasificación climática de referencia segundo Papadakis para a zona de estudo amósase a continuación:

Tipo de verán	Tipo de inverno	Régime térmico	Régime de humidade	Unidade climática
<i>M</i>	<i>av</i>	<i>TE</i>	<i>Me</i>	<i>Mediterráneo temperado</i>
<i>Millo</i>	<i>Avena fresco</i>	<i>Temperado cálido</i>	<i>Mediterráneo húmido</i>	

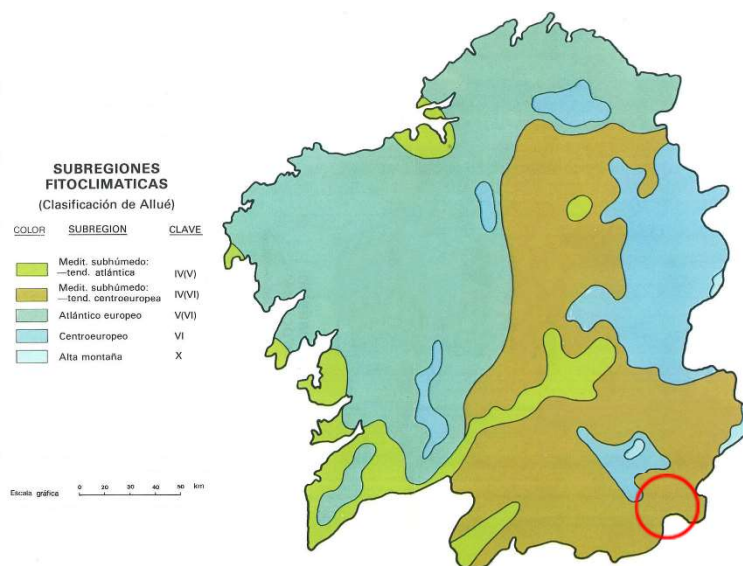
Táboa 11: Clasificación climática segundo Papadakis.

- CLASIFICACIÓN CLIMÁTICA ALLUÉ

Allué define unha rexión climática determinada polo estudo directo da magnitude dos seus valores sintéticos, para o que elabora unha clave dicotómica cos factores que, dentro destes, teñen unha significación diferencial. Estes son a temperatura media do mes máis frío, a precipitación media do mes máis frío, a precipitación anual, a altitude, a precipitación estival, o índice de aridez segundo Gausson e a intensidade da seca. En función destes valores a zona obxecto do presente estudo encadraríase dentro do *tipo fitoclimático Nemorales*, rexión VI *Nemoral xenuíno* e na *subrexión fitoclimática VI Mediterránea subhúmida de tendencia centro europea*.

Imaxe 11: Subrexións fitoclimáticas Allué. *Fonte: Bioclimatología de Galicia. Fundación Pedro Barrié de la Maza.*

Segundo este autor a vexetación potencial é de tipo *Aestilignosa*, representada pola alianza *Quercion robori-petraea*, cuxa asociación característica é a *Quercetum roboris gallaecicum*; bosques de carballos, con presenza de *Betula celtiberica* e, nalgúns zonas, de *Castanea sativa*, acompañados por *Daboecia cantabrica* e *Ulex galli*.

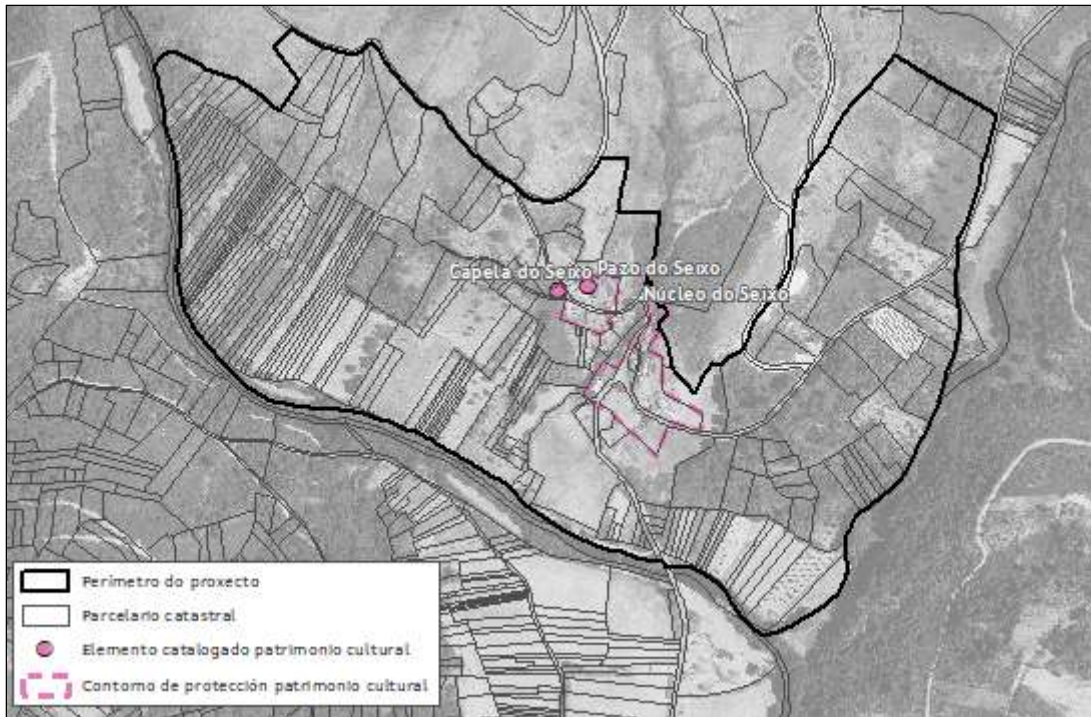

7. ANÁLISE DA ZONA DE ACTUACIÓN

7.1. ANÁLISE SIMPLIFICADA

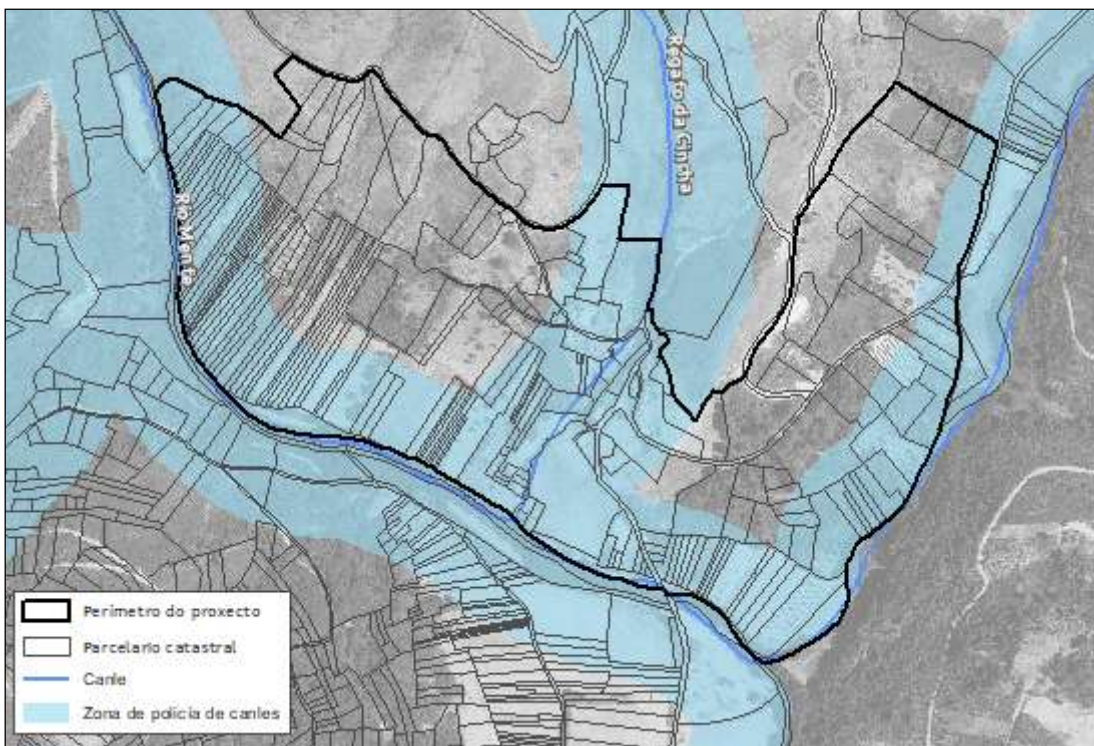
- **CARACTERIZACIÓN DA PROPIEDAD:**
 - Superficie do perímetro da Aldea Modelo: 31,78 ha.
 - Superficie de actuación: 30,06 ha (excluída zona de núcleo rural e camiños).
 - N° parcelas catastrais: 223.
- **DESCRICIÓN XERAL DA ZONA:** a zona do perímetro do proxecto corresponde con parcelas de uso agrícola tradicional para autoconsumo da poboación do Seixo. A forte perda de poboación da aldea reflíctese na superficie agrícola e forestal mostrando actualmente un forte abandono, salvo unha pequena parte actualmente en uso, por un gandeiro local e pequenas plantacións de castaños.
- **ALTITUDE MEDIA DA PARROQUIA:** 974 m. s. n. m.
- **CLASIFICACIÓN LITOLÓXICA:** A litoloxía do concello está comprendida en tres zonas:
 - **Unidade xeolóxica: Diques de Cuarzo.**
Rochas filonianas. Moi estendidos por toda Galicia, algúns son de gran interese económico pola súa gran pureza, sendo por tanto explotados para obter silicio.
 - **Unidade xeolóxica: Grupo Paraño.**
Serie Verde: Filitas, Lousas areosas e/ou grauvacas, ampelitas e cuarzofilitas. Materiais detríticos e pelíticos nos que aparecen lentellóns de ampelitas, liditas, calcarias, metavulcanitas, filonitas e cuarcitas.
 - **Unidade xeolóxica: Depósitos aluviais.**
Depósitos asociados aos cursos fluviais, son por tanto moi modificables, dependendo a súa potencia e forma, dos niveis de caudal e da velocidade da corrente da auga, así como da forma do val no que se localizan e a época.
- **CLASIFICACIÓN CLIMÁTICA:** Dominio climático oceánico hiperhúmido (Pérez Alberti, 1982).
- **AFECCIÓN SECTORIAL:**
 - **PATRIMONIO CULTURAL:** As áreas de protección que se teñen en conta son as que marca o PXOM do Concello de A Gudiña, non as xenéricas do PBA. Como elementos catalogados dentro do perímetro atópanse o Pazo do Seixo, o Núcleo do Seixo e a Capela do Seixo (este último elemento non catalogado no PXOM, pero integrado na área de protección).

Imaxe 12: Afección patrimonio cultural.

- o AFECCIÓN DE AUGAS: parte da superficie de actuación está afectada pola zona de servidume de dominio público hidráulico e pola zona de policía de canles, do río Mente, do Regato da Cincha e o Regueiro de Valdecabrois.

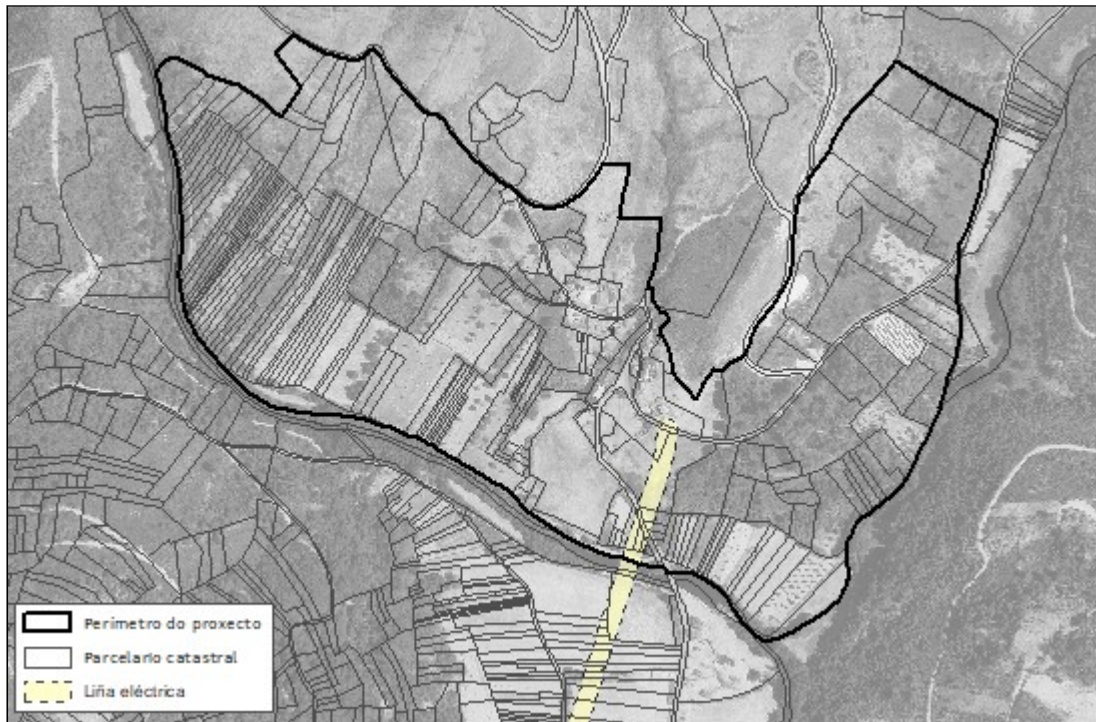

Imaxe 13: Afección Policía de Canles.

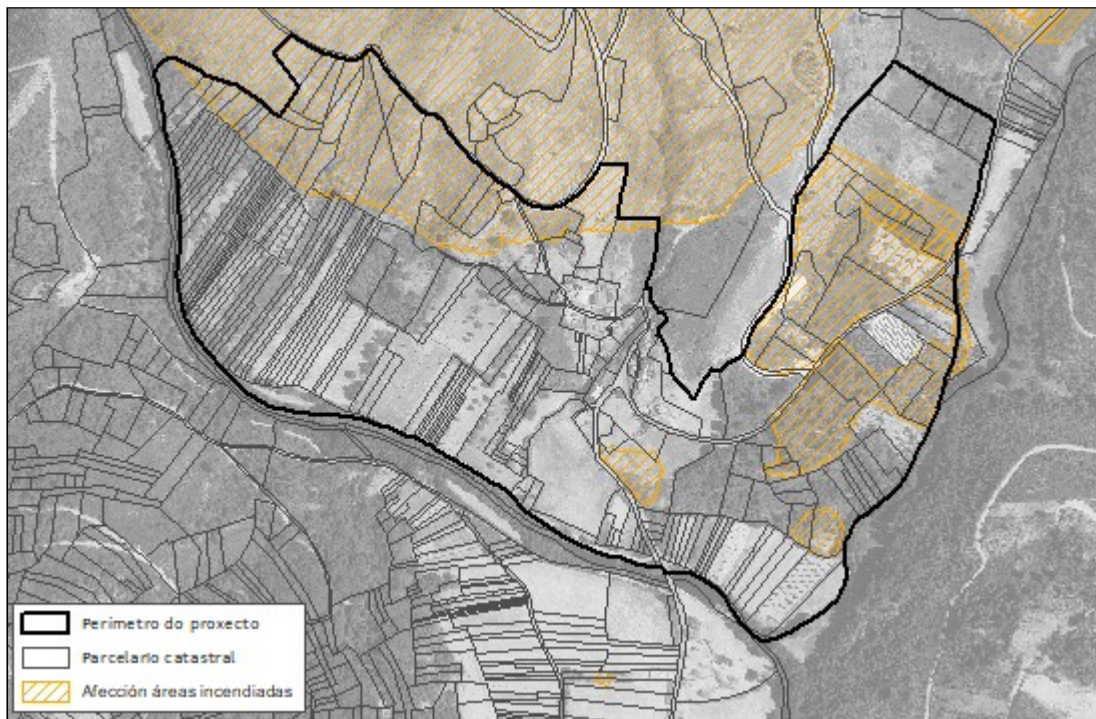

- ENERXÍA ELÉCTRICA: Pola zona sur do perímetro entra unha liña eléctrica de alta tensión ata o núcleo.

Imaxe 14: Afección liña eléctrica.

- ÁREAS INCENDIADAS: Lumes 2010 – 2020.

Imaxe 15: Afección áreas incendiadas.

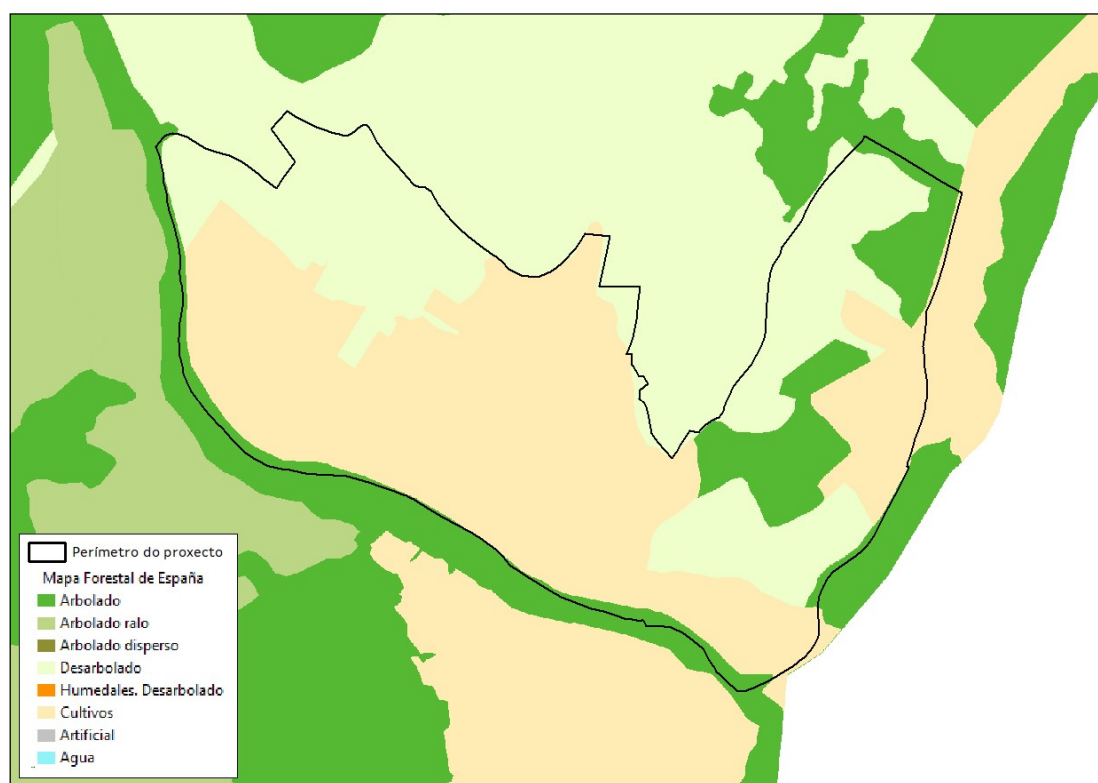

7.2. MAPA FORESTAL

O Mapa Forestal de España a escala 1:50.000 (MFE50) é a cartografía da situación das masas forestais, realizada desde o Banco de Datos da Natureza, seguindo un modelo conceptual de usos do solo xerarquizados, desenvolvidos nas clases forestais, especialmente nos arboredos.

A base de datos componse dunha serie de campos que describen a ecoloxía e estrutura das masas. Dentro do uso forestal arborado contémplanse ata tres especies diferentes, cada unha co seu estado de desenvolvemento (repoboado, monte bravo, latizal e fustal), ocupación (porcentaxe que a especie ocupa no total das árbores) e a fracción de cabida cuberta para o total do arborado (porcentaxe de solo cuberto pola proxección horizontal das copas das árbores).

Neste caso, na área de estudo atópase unha gran área dedicada a cultivos agrícolas (prados) e o resto identifícase como arboredo.

Imaxe 16: Perímetro da AM sobre o MFE.

	Superficie (ha)	Porcentaxe sobre total (%)
Prados	17,74	55,83
Arbustados	10,40	32,72
Vexetación ripícola	0,81	2,58
Mestura (<i>Pinus pinaster</i> , <i>Quercus pyrenaica</i> e <i>Eucalyptus spp.</i>)	1,02	3,21
Bosque de plantación (<i>Eucalyptus spp.</i>)	1,81	5,67

Táboa 12: Distribución dos usos segundo o MFE.

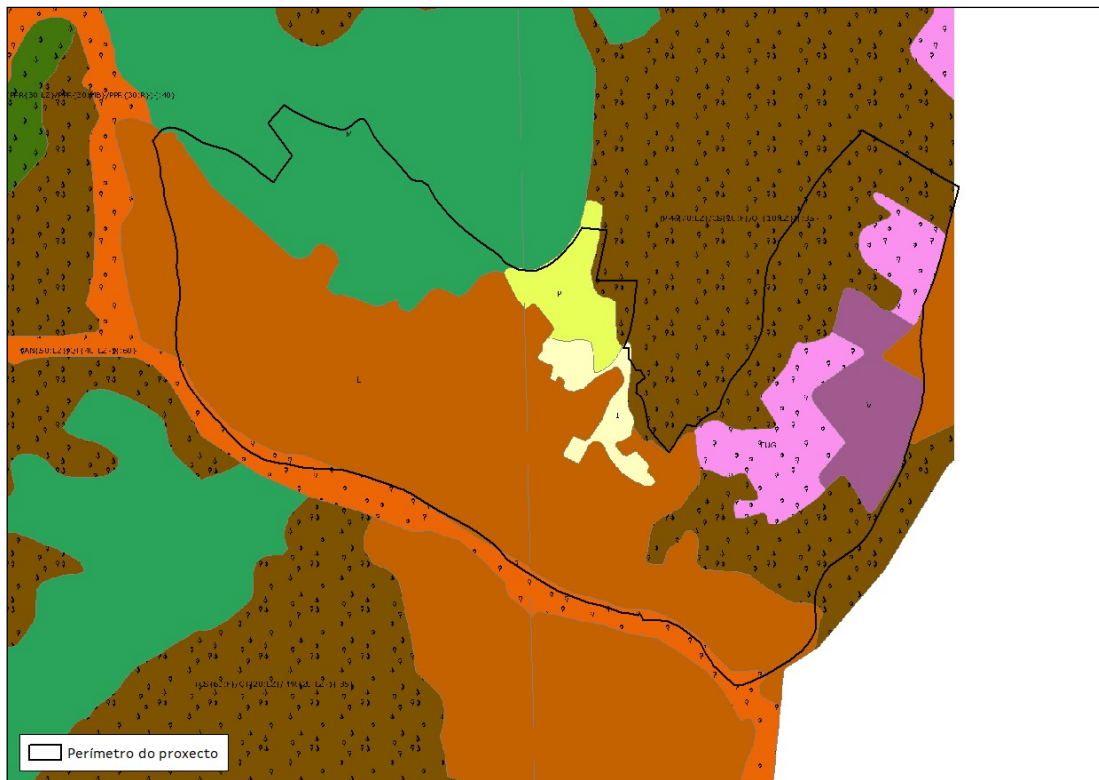

7.3. MAPA DE CULTIVOS E APROVEITAMENTOS

O Mapa de Cultivos e Aproveitamentos de España a escala 1:50.000 dos anos 2000-2010, xerado polo Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación (MAPA), corresponde a unha cartografía a nivel nacional sobre os usos e aproveitamentos do solo. Este mapa é a actualización da anterior versión do Mapa de Cultivos e Aproveitamento (MCA) dos anos 1980-1990. Nesta cartografía delimitáanse e describen os cultivos e aproveitamentos do solo de todo o territorio nacional, mediante o emprego de códigos, que se agrupan en usos e sobrecargas.

Esta cartografía é básica para o desenvolvemento de estudos agronómicos, ambientais e de deseño de infraestruturas, permitindo obter información xeorreferenciada e alfanumérica, co nivel de detalle que se desexe e limitada a calquera división administrativa (municipios, provincias, CCAA e nacional).

Imaxe 17: Perímetro da AM sobre o mapa de cultivos e aproveitamentos.

Sobrecarga		Uso	
	No codificado		Regadio
	Arroz		Labor secano
	Huerta		Frutales en secano
	Cítricos		Olivar en secano
	Frutales en regadío		Viñedo en secano
	Olivar en regadío		Asociación de viñedo y olivar
	Viñedor en regadío		Prados naturais
	Espartizal		Pastizal
	Coníferas		Matorral
	Frondosas		Pastizal-matorral
	Coníferas y frondosas		Coníferas
			Chopo y álamo
			Eucalipto
			Otras frondosas
			Asociación de coníferas y eucalipto
			Asociación de coníferas y otras frondosas
			Improductivo
			Improductivo agua
			Asociación de viñedo y frutales

Imaxe 18: Lenda do mapa de cultivos e aproveitamentos.

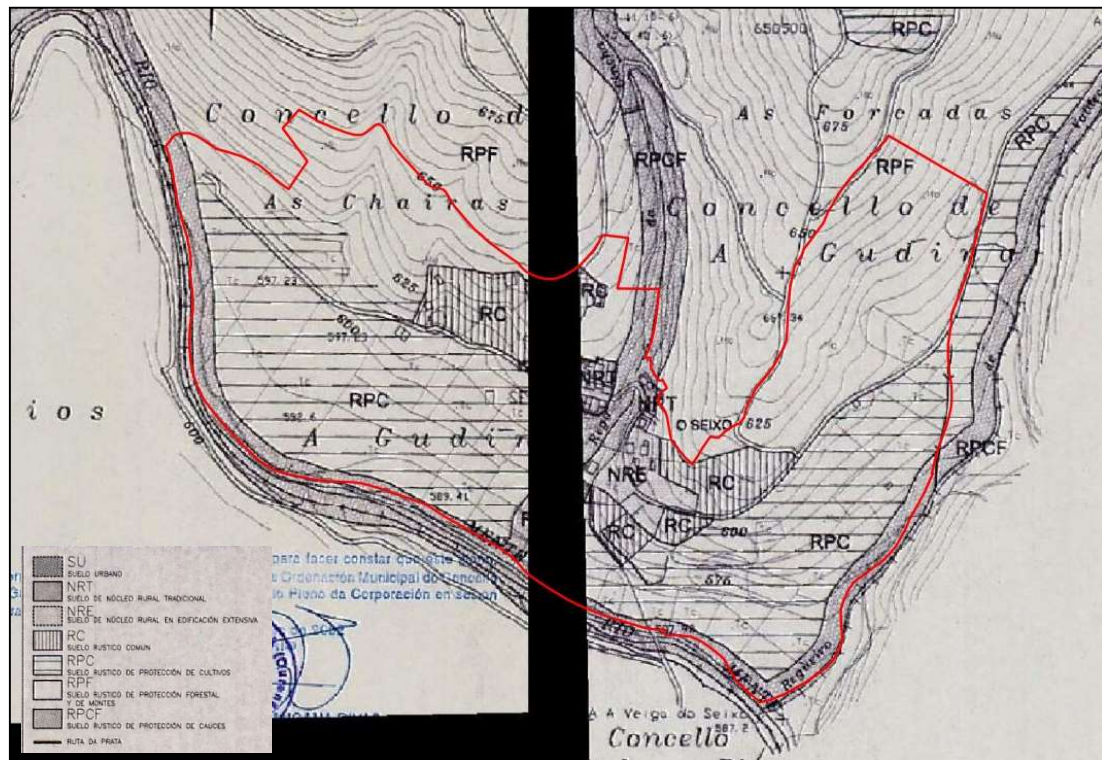

	Superficie (ha)	Porcentaxe sobre total (%)
Labor de secaño	15,42	48,55
Asociación de coníferas e outras frondosas	5,63	17,73
Matogueira	4,04	12,72
Eucalipto con frondosas	2,73	8,60
Viñado en secaño	1,81	5,71
Pasto	0,94	2,95
Improdutivo	0,74	2,33
Outras frondosas	0,46	1,45

Táboa 13: Distribución dos usos segundo o mapa de cultivos e aproveitamentos.

7.4. CLASIFICACIÓN URBANÍSTICA DOS TERREOS

Atendendo ó Plan Xeral de Ordenación Municipal (PXOM), aprobado o 29 de abril de 2002, os terreos incluídos no perímetro proposto para a Aldea Modelo de O Seixo pertencen á categoría de solo rústico, clasificado en solo rústico de protección de cultivos, solo rústico de protección forestal e de montes e solo rústico de protección de canles e a categoría de solo de núcleo rural, clasificado en solo de núcleo rural tradicional e en edificación extensiva, quedando excluídos estes últimos da zona de actuación.

Imaxe 19: Perímetro do proxecto sobre o PXOM de A Gudiña.

Regula a Disposición Transitoria Primeira 2.d da vixente lei 2/2016, de 10 de febreiro do solo de Galicia (LSG), que establece que os plans non adaptados á Lei 9/2002, do 30 de decembro, de ordenación urbanística e protección do medio rural de Galicia (LOUGA), como neste caso:

"Ao solo non urbanizable ou solo rústico, aplicaráselle o disposto nesta lei para o solo rústico".

Tendo en conta o establecido nos artigos 33 e 34 da lei 2/2016, de 10 de febreiro do solo de Galicia:

- Solo rústico de protección ordinaria: son terreos que non resulten susceptibles de transformación urbanística pola perigosidade para a seguridade das persoas e os bens, motivada pola existencia de riscos de calquera índole e aqueles que o planeamento considere innecesarios ou inapropiados para a súa formación urbanística.
- Solo rústico de especial protección:
 - Protección agropecuaria, esta tipoloxía de solo está constituído polos terreos que foron obxecto de concentración parcelaria con resolución firme e os terreos de alta produtividade agropecuaria que sexan delimitados no catálogo oficial correspondente polo órgano que ostente a competencia sectorial en materia agrícola ou gandeira.
 - Protección forestal, constituído polos montes veciñais en man común e os terreos de alta produtividade forestal que sexan delimitados no catálogo oficial correspondente polo órgano que teña competencia sectorial en materia forestal.
 - Protección de augas, constituído polos terreos situados fora dos núcleos rurais e do solo urbano definidos como dominio público hidráulico na respectiva lexislación sectorial, as súas zonas de policía e as zonas de fluxo preferente.

7.5. CAPACIDADE PRODUTIVA DOS TERREOS

F. Díaz-Ferros e F. Gil (1984), a partir da base metodolóxica desenvolvida pola FAO, publicaron o Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia (MCPSG). Estaba pensado como unha contribución ao desenvolvemento agrario de Galicia pero á vez achegaba unha cartografía dese territorio, susceptible dunha análise diacrónico a partir de criterios históricos e arqueolóxicos.

O Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia clasifica a terra segundo as calidades que determinan o seu potencial produtivo. O resultado é unha división do territorio en unidades fisiográficas de calidades homoxéneas, identificadas cun código (ex. A M 74 S) onde a primeira letra identifica as calidades estruturais das terras, a segunda letra o sometemento ao risco de xeadas, o primeiro número o réxime hídrico, o segundo a dispoñibilidade de nutrientes e a última letra a toxicidade do solo.

A primeira variable divide as calidades estruturais das terras en 7 categorías (A-G) en función da pendente, a profundidade do solo, a cantidade de afloramentos rochosos e o risco de erosión. Este parámetro trata de avaliar as posibilidades de implantar unha agricultura mecanizada. Na aldea modelo de O Seixo, identifícanse dúas tipoloxías de solos, tal e como se indica de seguido:

Clase	Pendiente %	Afloramientos %	Profundidad cm	Riesgo erosión
A	< 3	< 10	> 100	1-2
B	< 3 3-10	< 10 < 10	50-100 > 100	1-2 2-3
C	< 3 < 10 3-10	10-25 10-25 < 10	50-100 > 100 50-100	1-2 2-3 1-3
D	3-10 3-10 10-20	< 25 10-25 < 25	> 50 50-100 > 50	4 1-3 2-3
E	10-20 20-35 < 35	< 25 < 25 < 25	> 50 > 50 25-50	4 3-4 1-4
F	< 35 35-50	25-50 < 50	> 25 > 25	1-4 4
G	> 50	> 50	< 25	4

Táboa 14: Cualidades estruturais da terra no Mapa de Capacidade Productiva dos Solos de Galicia.

Imaxe 20: Clasificación das terras na zona de actuación no Mapa de Capacidade Productiva dos Solos de Galicia.

Coa clasificación de Díaz Fierros, seleccionáronse as tipoloxías de solo F:

- Clase F: Solos que só admitirán o emprego de maquinaria manual ou forestal. As limitacións veñen dadas pola abundancia de afloramentos rochosos e/ou por pendentes demasiado abruptas. Normalmente con risco grave de erosión.

O seu gran valor para estudar o uso da terra na antigüidade é que as principais características da mesma son "moi dificilmente modificable[s]" (Díaz-Ferros e Gil Sostres 1984:15):

"15). O campo galego foi obxecto dunha profunda transformación ao longo dos séculos. Segundo o réxime térmico establécense 5 categorías en función da duración da tempada de risco de xeadas. Exprésase a partir dun tipo de cultivo ideal, cuxa produción se fai inviable desde ese nivel: Limoeiro < 3 meses; Millo entre 3-6 meses; Trigo 7,5-9 meses; **Patata 6-7,5 meses**; Nardus > 9 meses.

A variable do réxime hídrico dos solos avalíase a partir de 9 categorías. As terras con exceso de auga están entre 1 e 4 e as que presentan un déficit de precipitación entre 5 e 9. A valoración das terras de acordo co réxime pluvial conta con 5 categorías que clasifican os solos ben drenados segundo o número de días anuais con déficit de precipitación."

Clase	Régimen hídrico
Exceso de Agua	
1	Suelos tipo <i>marsh</i> , sumergidos permanente o casi permanentemente
2	Suelos tipo <i>gley</i> , suelos arcillosos sumergidos casi permanentemente, con la capa freática alta.
3	Suelos <i>pseudogley</i> , <i>anmoor</i> o pelosoles, con la capa freática alta, pero que desaparece en verano.
4	Suelos bien drenados
Días con déficit de precipitación	
5	< 30 días
6	30 - 60 días
7	60 - 90 días
8	90 - 120 días
9	> 120 días

Táboa 15: Clasificación do réxime hídrico no Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia.

A dispoñibilidade de nutrientes da terra considera outras 5 categorías segundo a presenza dos principais macronutrientes. O criterio de clasificación do MCPSG non se basea na mostraxe e análise dos solos, xa que a práctica, habitual no campo galego, de incorporar nutrientes artificiais podería restar representatividade aos resultados. Considera a fertilidade potencial dependente do tipo de solo, unha característica estrutural da terra que se pode proxectar sen problemas cara ao pasado.

Só sinálase a toxicidade debida a salinidade (solos s) ou níquel (solos n).

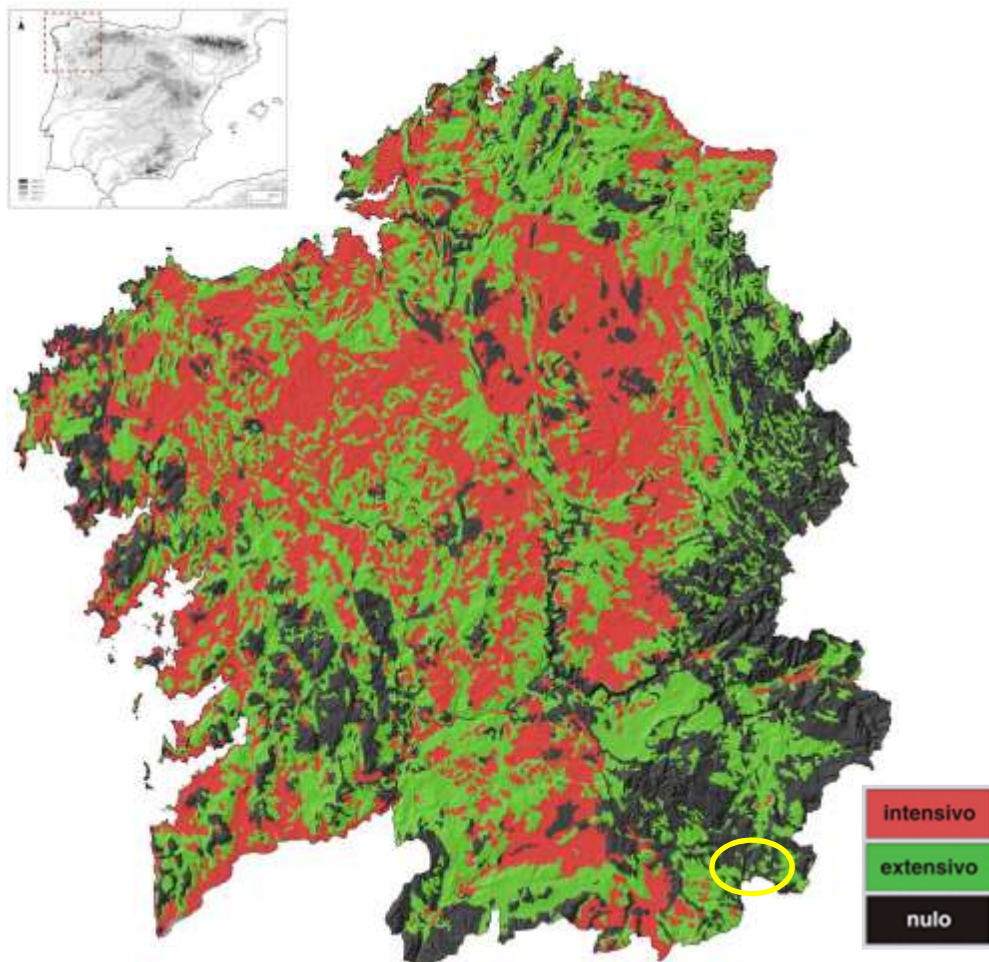
Clase	Disponibilidade potencial de nutrientes
1	Suelos con disponibilidad óptima pH > 6,5 saturación > 75%
2	Suelos con disponibilidad buena pH > 5,5 saturación > 50%
3	Suelos derivados de rocas calizas y esquistos del complejo de Ordenes con disponibilidad moderada pH > 5 saturación 15 - 50%
4	Suelos derivados de rocas graníticas y esquistos con disponibilidad mala. pH 4,5 - 5 saturación 7 - 15%
5	Suelos derivados de areniscas, cuarcitas y materiales sedimentarios con disponibilidad muy deficiente. pH < 4,5 saturación < 7%

Táboa 16: Clasificación da dispoñibilidade de nutrientes no Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia.

Para poder analizar a intensidade de produción segundo as características intrínsecas dos solos, realízase unha clasificación tendo en conta:

1. A agricultura de carácter intensivo é de rendementos constantes con ciclos de rotación complexos que poden achegar dúas colleitas anuais. Emprégase un tipo de solo rico en nutrientes e cun elevado nivel hídrico, polo que é difícil de rotular.
A combinación de cereais de inverno e de primavera permite producir dúas colleitas anuais con rotacións complexas grazas ás leguminosas.
A agricultura de carácter extensivo, baseada en ciclos longos, é factible en solos lixeiros máis fáciles de traballar e opta por terras ben drenadas e pouco profundas. As terras de uso extensivo teñen solos lixeiros, ben drenados. As súas limitacións para unha agricultura de ciclos longos están relacionadas co clima ou as características litolóxicas do solo.
2. As terras de uso intensivo ocupan o fondo dos vales. Son solos pesados, ricos en nutrientes, sen litosois nin zonas pedregosas significativas. Permiten o desenvolvemento dunha agricultura intensiva, con ciclos curtos e rotacións complexas, susceptible de achegar varias colleitas ao ano.
3. As terras non aptas para a agricultura adoecen de importantes deficiencias debidas á pendente, as propiedades do solo e as condicións climáticas. Como permiten captar recursos silvícolas e cinexéticos definíronse como terras de captación pero, mantívose o cualificativo de nulo ao enfocar a análise aos usos agrogandeiros en terreos agrícolas.

Imaxe 21: Mapa de usos potenciais da terra de Galicia.

	Intensiva	Extensiva	Nula / captación recursos
Pendiente	< 3-10%	< 10-35%	> 35%
Pedregosidad	< 10-25%	< 25%	> 25-50%
Profundidad	> 100 / 50-100 cm	> 50 cm	< 25 cm
Riesgo de erosión	sin riesgo / riesgo moderado	riesgo moderado / grave	riesgo grave
Riesgo de heladas	< 3 – 7,5 meses	< 3 – 9 meses	7,5 – > 9 meses
Régimen hídrico	≥ 4 5 – 7	≥ 4 5 - 8	1- 3 8 - 9

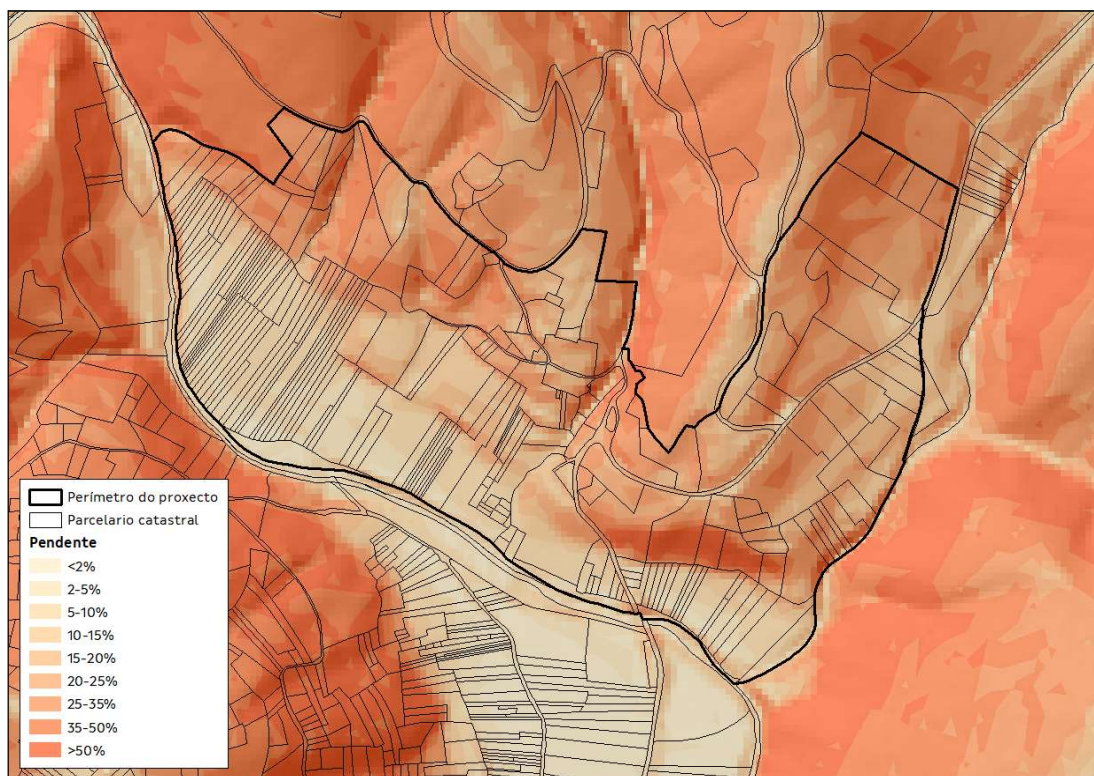
Táboa 17: Criterios de conversión do Mapa de Capacidade Produtiva dos Solos de Galicia á reclasificación en terras con tres usos potenciais de produción agrícola.

7.6. CARACTERIZACIÓN FÍSICA DOS TERREOS

Para poder establecer a orientación dos terreos deberase realizar unha análise das condicións físicas da zoan de actuación, analizando en detalle as pendentes, elevacións, orientacións e características físico-químicas dos solos da zona de actuación.

Imaxe 22: Distribución de pendentes na zona de actuación.

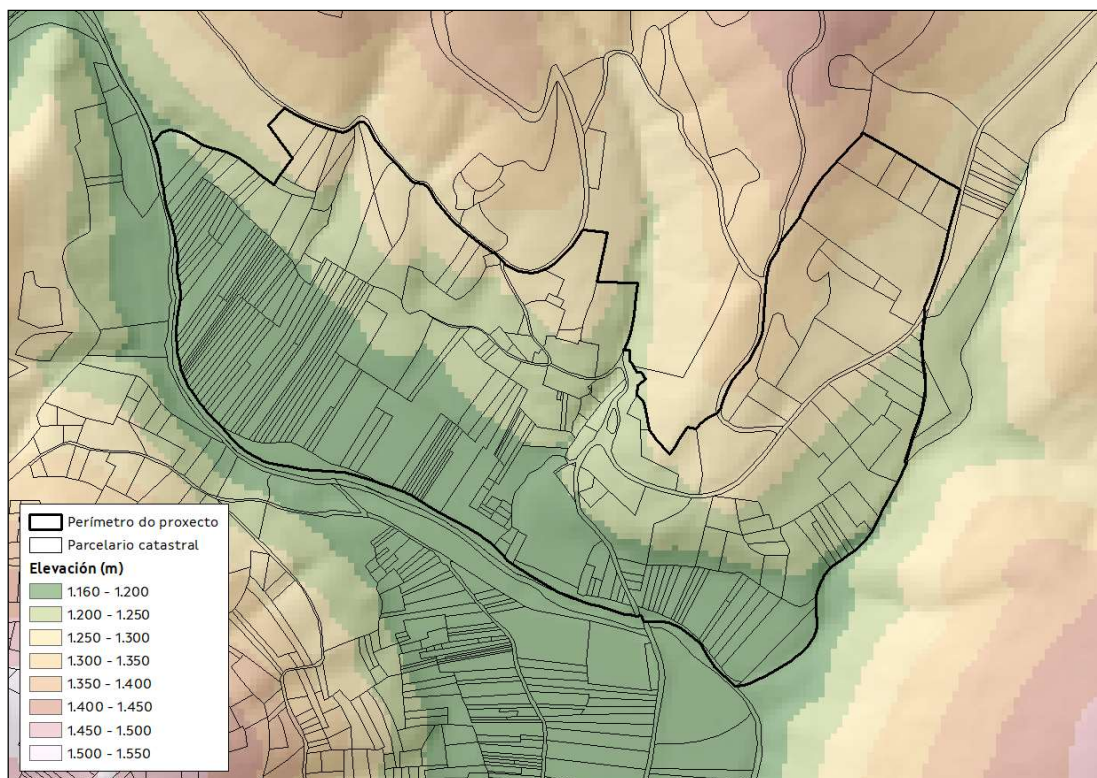
Pendente	Superficie (m ²)	Porcentaxe sobre total (%)
<2%	3.676,78	1,15
2-5%	21.374,99	6,72
5-10%	48.384,49	15,23
10-15%	35.824,99	11,27
15-20%	43.043,89	13,54
20-25%	42.659,09	13,42
25-35%	76.377,89	24,04
35-50%	39.342,09	12,38
>50%	7.115,77	2,24
	317.800,00	100

Táboa 18: Distribución de pendentes na zona de actuación.

A altitude media da zona de actuación sitúase entre os 1.160-1.500 metros, sendo as altitudes medias da zona as que se indican na seguinte imaxe:

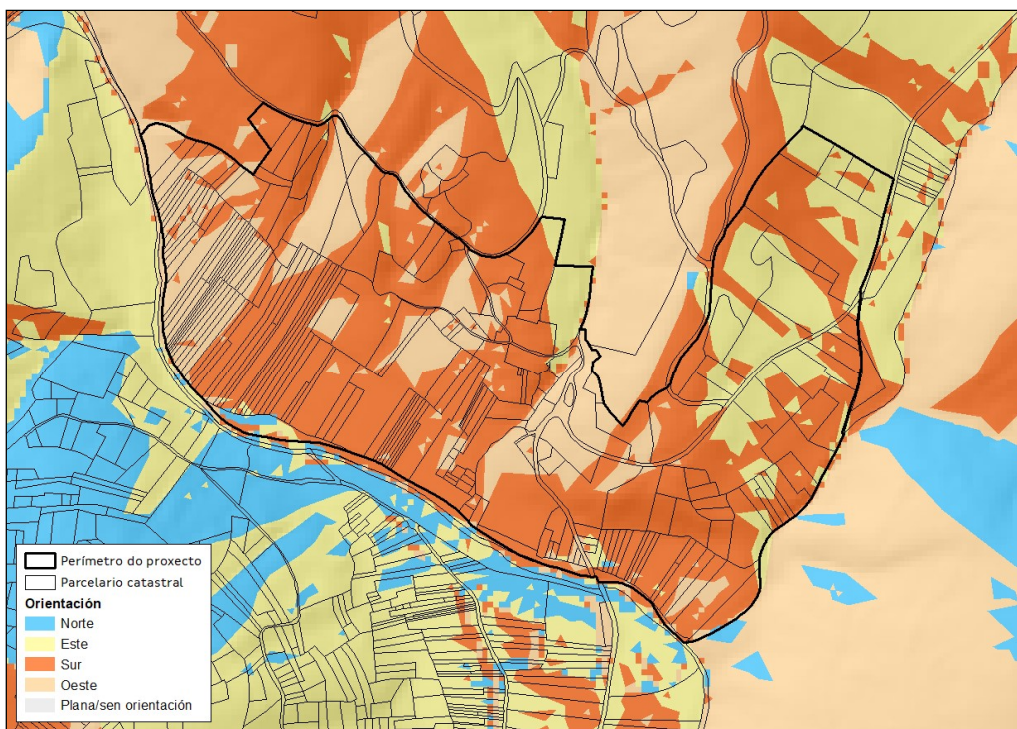
Imaxe 23: Distribución de altitude na zona de actuación.

En canto ás orientacións, na zona de actuación predomina a orientación leste, en máis do 60% da superficie.

Orientación	Superficie (m ²)	Porcentaxe sobre total (%)
Norte	1.043,64	0,32
Sur	48.261,96	15,18
Leste	196.100,96	61,71
Oeste	72.393,46	22,78
Plana/sen orientación	0,00	0,00
	317.800,00	100,00

Táboa 19: Distribución de orientacións na zona de actuación.

Imaxe 24: Distribución de orientacións na zona de actuación.

Para complementar a análise, utilizouse a ferramenta "Propiedades dos Solos de Galicia", que integra as Ciencias do Solo, Matemáticas e Ciencias Xeo-Computacionais mediante o desenvolvemento da disciplina coñecida como "Digital Soil Mapping" (McBratney, 2003), centrada na creación de modelos predictivos para a estimación espacial de propiedades do solo. É un conxunto de bases de datos xeorreferenciadas, en forma de mapas dixitais a alta resolución espacial, xeradas por medio de métodos de inferencia estatística a partir de observacións de campo, datos de laboratorio e parámetros ambientais auxiliares ["*Establecemento dun sistema experto de base tecnolóxica para a cuantificación de propiedades de solos en Galicia*" (EM2012/060)] -Proxecto financiado pola Xunta de Galicia dentro do Programa de Investigadores Emerxentes na convocatoria 2012 (Investigador Principal: Luís Rodríguez Lado; luis.lado@usc.es)].

Con esta ferramenta, establecéronse as características físicas e químicas do solo para cada parcela a porcentaxe de arxila, area e limo, materia orgánica o valor do pH,...

A modo de resume, os valores medios da zona inclúense na táboa seguinte:

CARACTERÍSTICA	VALOR
pH	4,8 - 6
Materia Orgánica (%)	3,8 - 9,8
Carbono Orgánico (%)	4,2 - 6,3
Densidade do solo (g.cm ⁻³)	0,9 - 1,2
Porosidade (%)	63 - 67
Textura	Franca / Franca-areosa
Textura (HYPRES)	Media
Limo (%)	30 - 41
Arxila (%)	13 - 19
Area (%)	41 - 75

Táboa 20: Resumo de valores medios para a caracterización de terreos na zona de actuación.

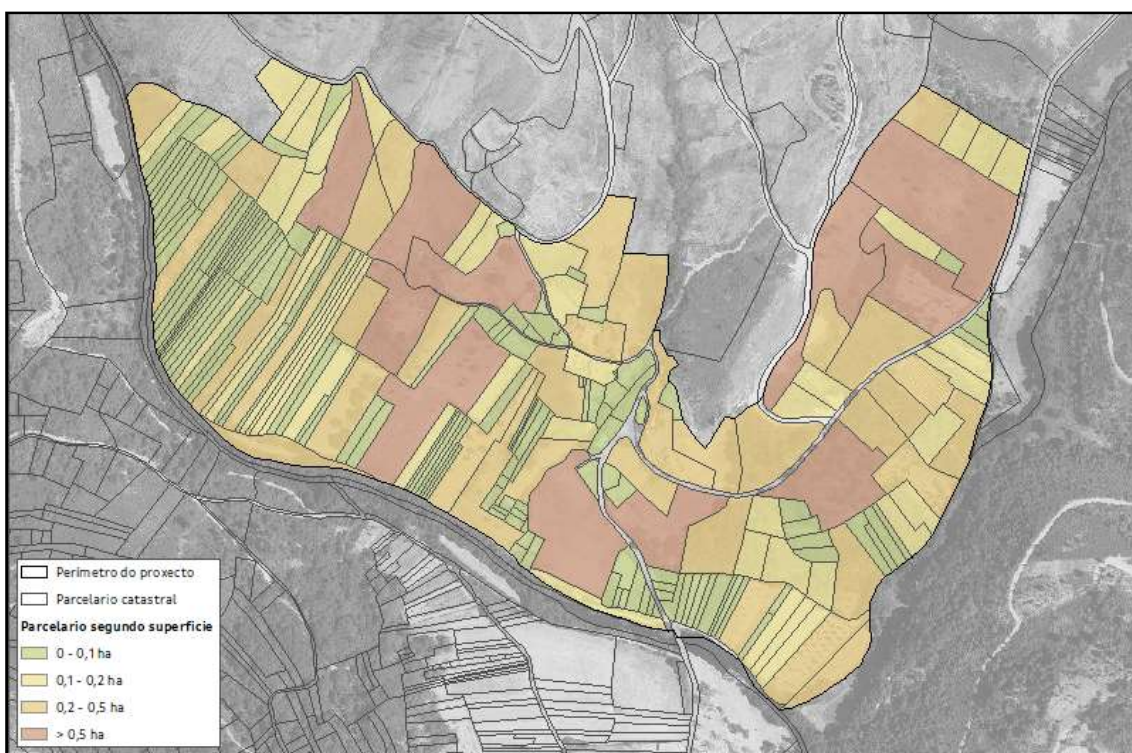

7.7. CARACTERIZACIÓN DA PROPIEDADE DOS TERREOS

As parcelas obxecto de actuación no proxecto de Aldea Modelo son un total de 223 predios, tendo en conta que no cómputo non se inclúen as parcelas localizadas en zona de núcleo rural. A superficie da aldea modelo correspóndese na súa maioría, con terreos de antigo uso agrícola e zonas de plantacións de frondosas autóctonas para froito.

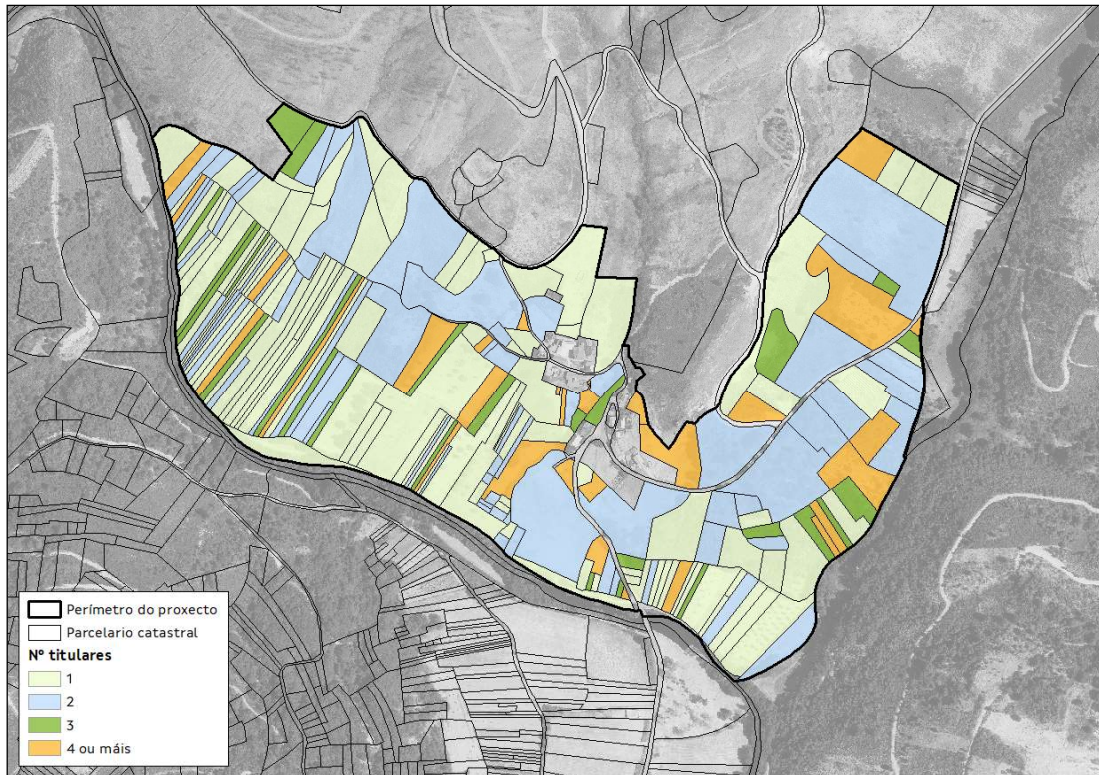
A superficie total do perímetro da aldea modelo é de 31,78 ha. A superficie media destas parcelas é de 1.376,68 m², sendo o total da superficie de actuación 30,06 ha.

Imaxe 25: Distribución do tamaño das parcelas na zona de actuación.

Como se pode observar na imaxe anterior a maioría das parcelas atópanse incluídas no rango 0-0,1 ha; analizando un pouco máis a fondo este rango de superficie podemos concluír que o 61,6 % dos predios ten unha superficie inferior os 1.000 m² o que equivale a 146 parcelas.

Imaxe 26: Distribución do número de titulares por parcela na zona de actuación.

En relación á titularidade das parcelas, menos da metade (o 47 %) está en mans dun só titular, cunha media de 2,93 parcelas por persoa; existen ata 9 titulares para unha soa parcela catastral.

No Anexo I detállase a relación das parcelas incluídas no perímetro, parcelas excluídas e as súas causas de exclusión, así como a relación das parcelas das que non foi posible localizar ás súas persoas titulares.

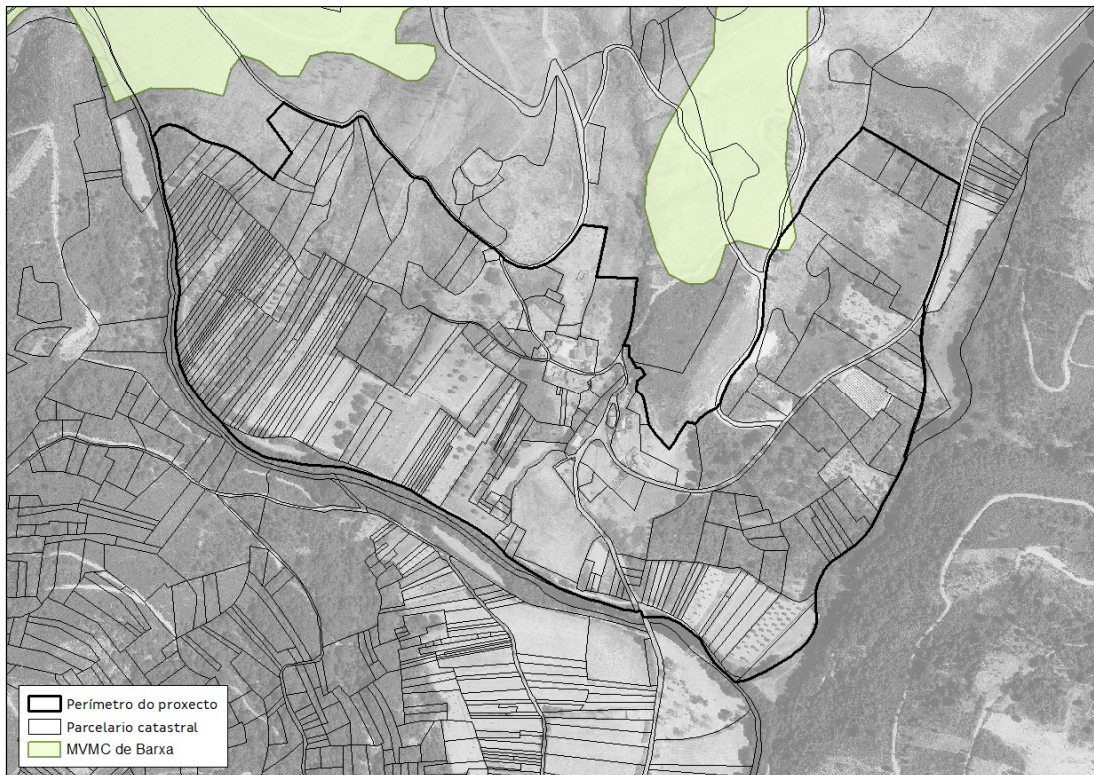
No referente o tipo de propiedade, dentro da zona de estudo existe superficie pertencente a Montes Veciñais en Man Común (MVMC), en concreto ao MVMC de Barxa integrado no Distrito XIV Verín – Viana.

O MVMC de Barxa foi constituído o 25 de xuño de 1976 segundo se mostra na carpeta ficha deste. Logo de consultar o Rexistro de Montes Ordenados dispoñible a través da oficina de medio rural non consta que este MVMC conte con algún instrumento de ordenación ou xestión forestal aprobado pola consellería competente en materia de montes.

A superficie que ocupa este monte segundo a carpeta ficha (do ano 1977) está representada no Plan Básico Autonómico (PBA) afectando ao perímetro da aldea modelo tal e como se mostra na seguinte imaxe:

Imaxe 27: Superficie de Monte Veciñal de Man Común de Barxa, segundo PBA.

Logo da investigación da propiedade resultou ser titularidade do MVMC de Barxa as parcelas detalladas a continuación:

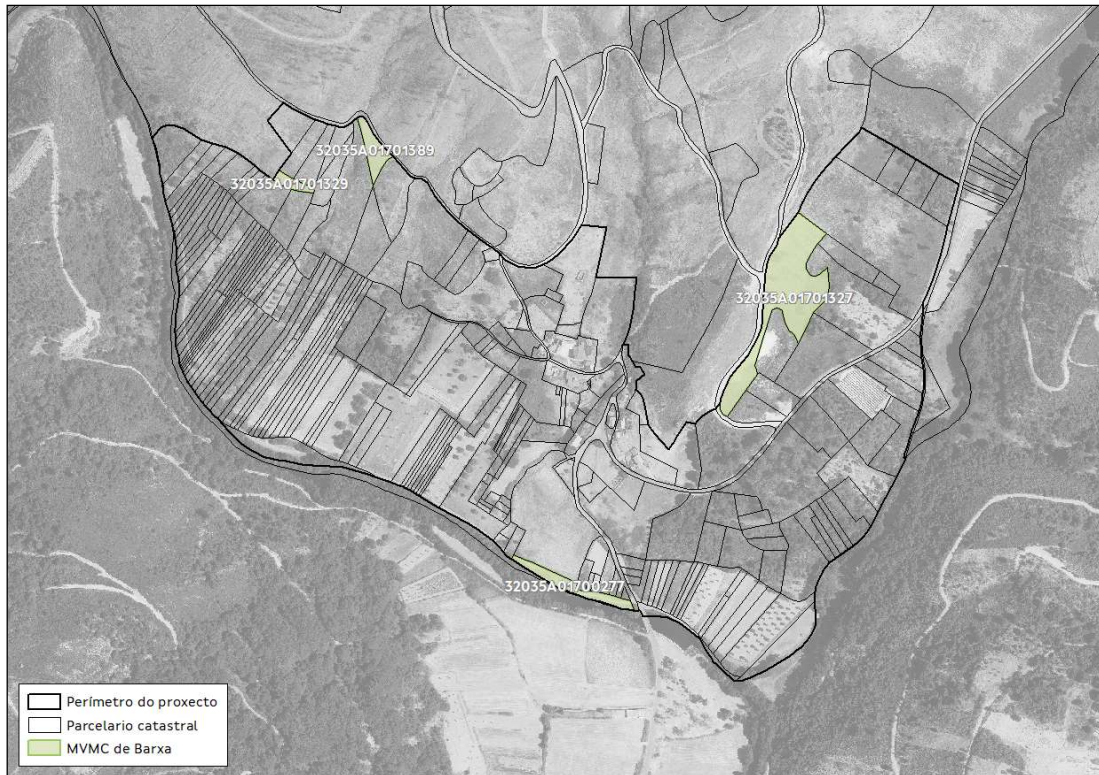
TITULARIDADE	REFERENCIA CATASTRAL	SUPERFICIE (m ²)
MVMC de Barxa	32035A01700277	1.623
	32035A01701327	1.934.682 ¹
	32035A01701329	48.547 ²
	32035A01701389	1.164

Táboa 21: Relación das parcelas propiedade do MVMC de Barxa.

¹ Non se inclúe no perímetro da Aldea Modelo de O Seixo toda a parcela, inclúense 8.382,8 m².

² Non se inclúe no perímetro da Aldea Modelo de O Seixo toda a parcela, inclúense 524 m².

Imaxe 28: Parcelas propiedade do MVMC de Barxa.

7.8. DEFINIÇÃO DE USOS

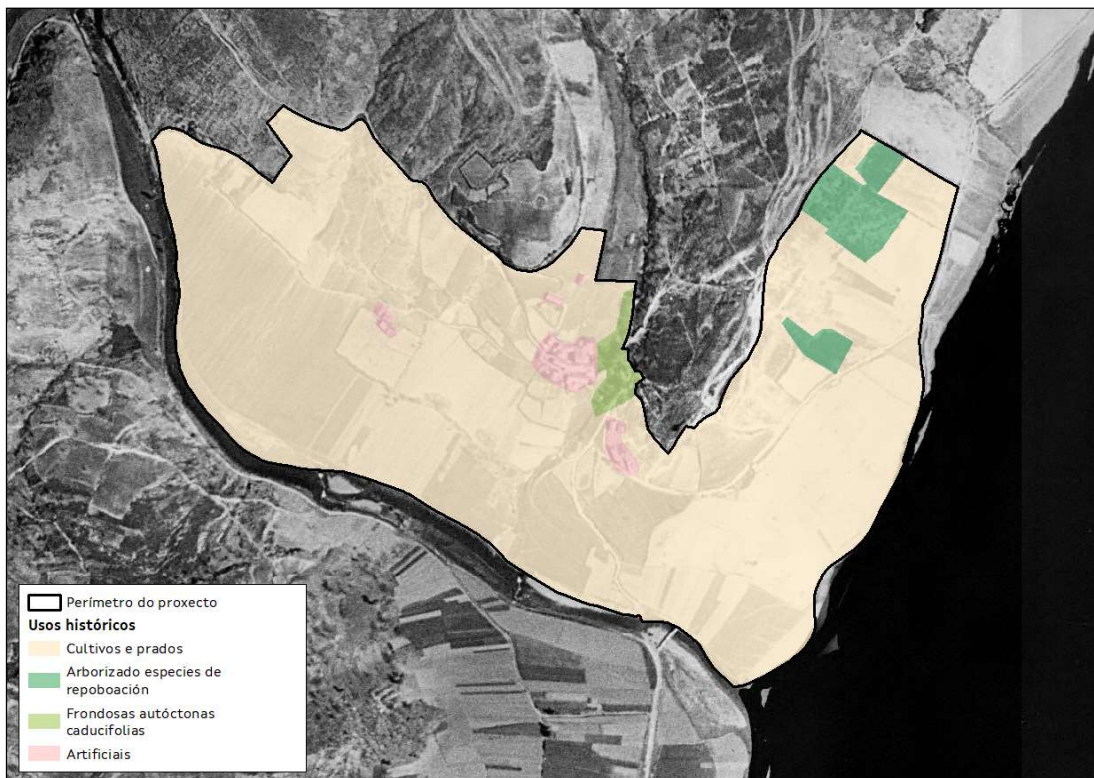
A definición de usos corresponde coa necesidade de establecer a evolución dos usos na zona de estudo, coñecendo isto, pódense coñecer datos fundamentais que apoiem á implantación dos usos óptimos do perímetro de aldea modelo.

A partir de un estudo realizado na zona (análise de campo parcela a parcela e entrevistando a propietarios) en combinación con fotointerpretación do voo americano dos anos 1956 e 1957 chegaronse a establecer os usos históricos da zona de estudo resultando os usos definidos na seguinte imaxe.

Como usos do solo históricos atopamos:

- Cultivos e prados: terreos nos que se aplicaban labores necesarios para obter un aproveitamento agrícola. Esta categoría inclúe terras de cultivo intensivos, cultivos permanentes e terras con cultivos en distintas alternativas de rotación.
- Frondosas autóctonas caducifolias: formacións forestais compostas de árbores, incluíndo estados novos e rexenerados dos mesmos, predominan as especies frondosas que perden a folla ao comezo da estación máis desfavorable. Neste caso, correspóndese con vexetación ripícola.
- Arboredo de especies de repoboación: formacións forestais compostas de árbores, incluíndo estados novos e rexenerados dos mesmos, predominan as especies repoboadas, principalmente piñeiro e eucalipto.
- Coberturas artificiais: engloba o núcleo rural tradicional ademais de algunha construción dispersa entre os cultivos e prados.

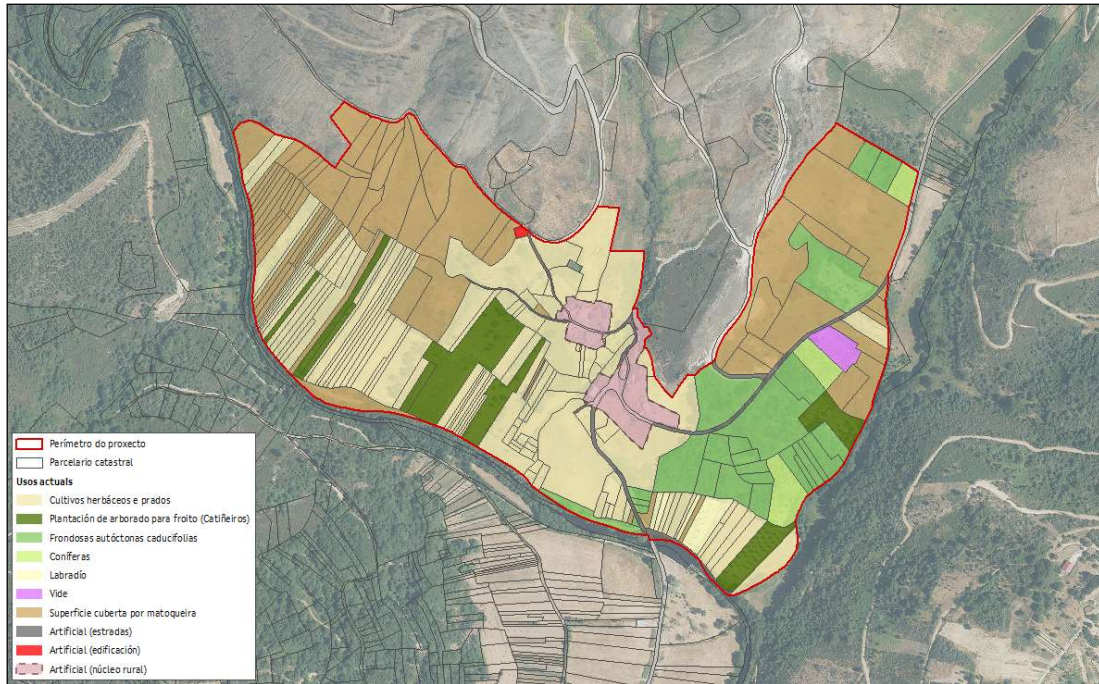
Imaxe 29: Usos históricos sobre imaxe aérea anos 50.

Empregando a mesma metodoloxía pero neste caso en combinación coa ortofoto de máxima actualidade, establécense os usos actuais da zona chegando a obter unha visión xeral da evolución dos usos da zona.

Como usos actuais establecidos mediante esta metodoloxía establécense:

- Pastos herbáceos de carácter permanente, producidos polo home nun pasado remoto, pódense segar e son susceptibles de pastoreo. Inclúe aqueles terreos tradicionalmente empregados como agrícolas en actual estado de abandono. Esta categoría represéntase como superficie cuberta por matogueira.
- Cultivos e prados: representa o territorio no que se aplican labores necesarios para obter un aproveitamento agrícola. Inclúe terras de cultivos extensivos, cultivos permanentes e terras con cultivos en distintas rotacións. Inclúe as clasificacións labradío, cultivos herbáceos e prados e vide.
- Frondosas autóctonas caducifolias: formacións forestais compostas por castiñeiros plantados non seu día polo home (moitos deles centenarios) para ou cultivo produtivo desta especie e que se seleccionaron pola súa cantidade e calidade de froito.
- Coníferas: pequenas plantacións de piñeiros realizados polo home para aproveitamento madeireiro.
- Artificial: engloba o núcleo rural tradicional, as estradas e as parcelas de uso residencial ou construcións auxiliares.

Imaxe 30: Usos actuais da zona do perímetro.

7.9. ANÁLISE HISTÓRICA

Para coñecer o uso tradicional dos terreos, realízase un estudo evolutivo do aproveitamento do medio rural mediante a análise das ortofotos existentes.

Para acreditar historicamente o aproveitamento dos terreos consultáronse as ortofotos históricas da fototeca dixital do Instituto Xeográfico Nacional, en estas imaxes constátase a existencia de actividade agraria e forestal en todo o perímetro definido como Aldea Modelo.

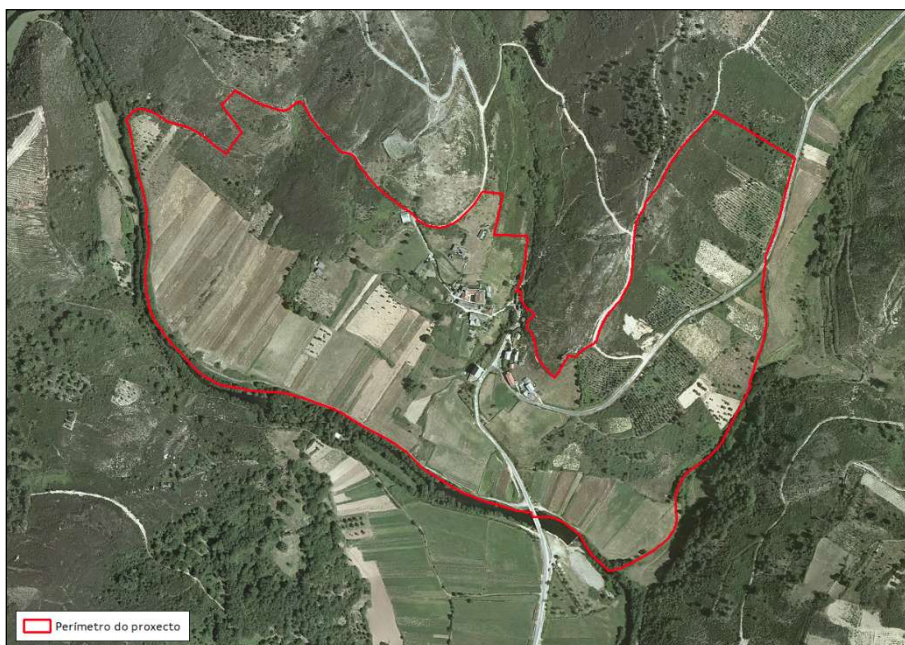

1. VOO AMERICANO (1956-57)

Imaxe 31: Imaxe histórica. Voo americano (1956-57).

2. ORTOFOTO ANO 2003

Imaxe 32: Imaxe histórica. PNOA 2003.

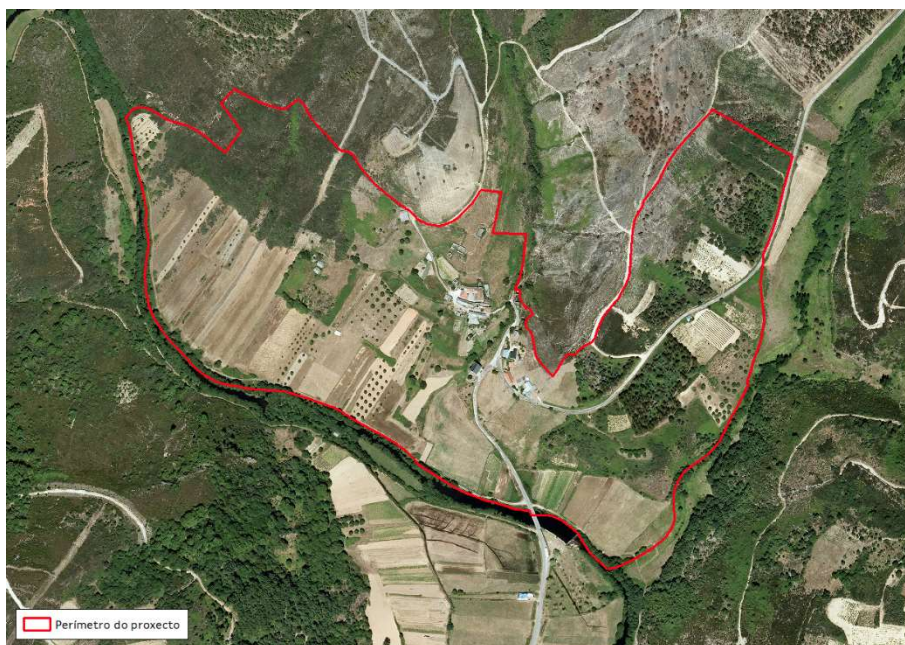

3. ORTOFOTO ANOS 2006-2007

Imaxe 33: Imaxe histórica. PNOA 2006-2007.

4. ORTOFOTO ANO 2009

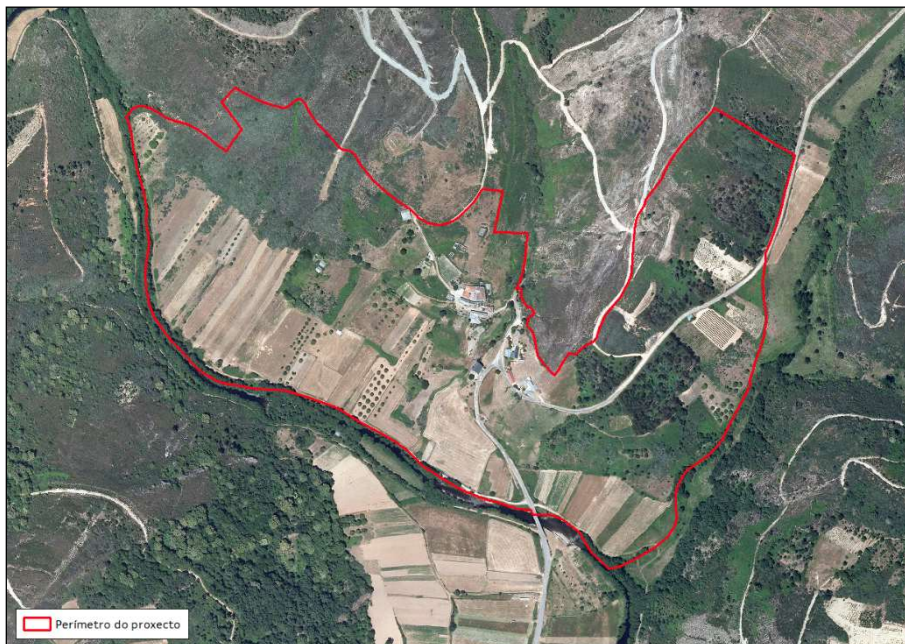

Imaxe 34: Imaxe histórica. PNOA 2009.

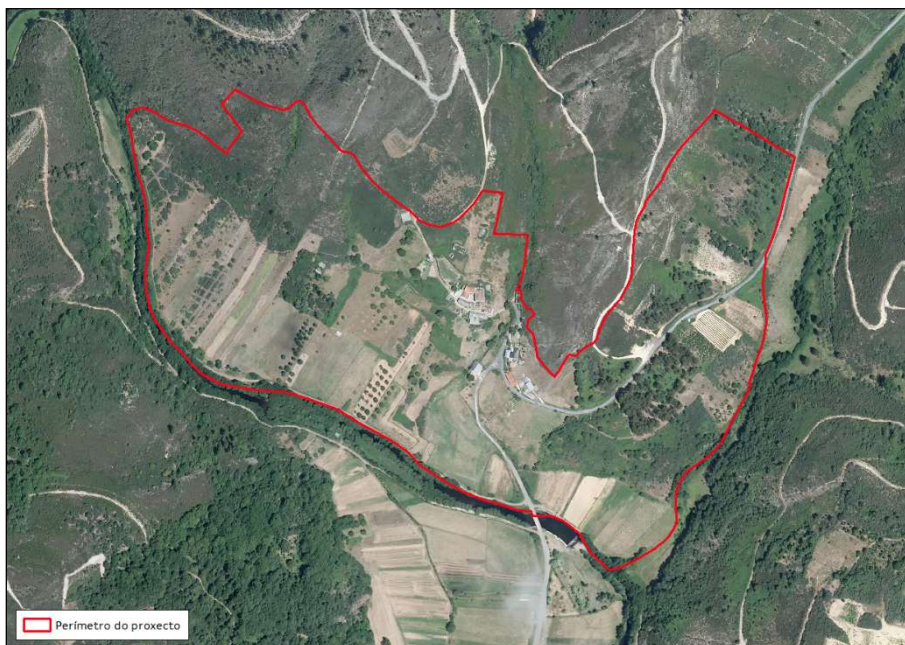

5. ORTOFOTO ANO 2011

Imaxe 35: Imaxe histórica. PNOA 2011.

6. ORTOFOTO ANO 2014

Imaxe 36: Imaxe histórica. PNOA 2014.

7. ORTOFOTO ANO 2017

Imaxe 37: Imaxe histórica. PNOA 2017.

8. ORTOFOTO ANO 2020

Imaxe 38: Imaxe histórica. PNOA 2020.

9. CONCLUSIÓN

Da revisión evolutiva das diferentes ortofotos, podemos concluír que na do ano 1956-57 identificábase claramente a zona aproveitada para cultivo agrícola. Nos últimos anos existe unha progresión no abandono do cultivo das terras,

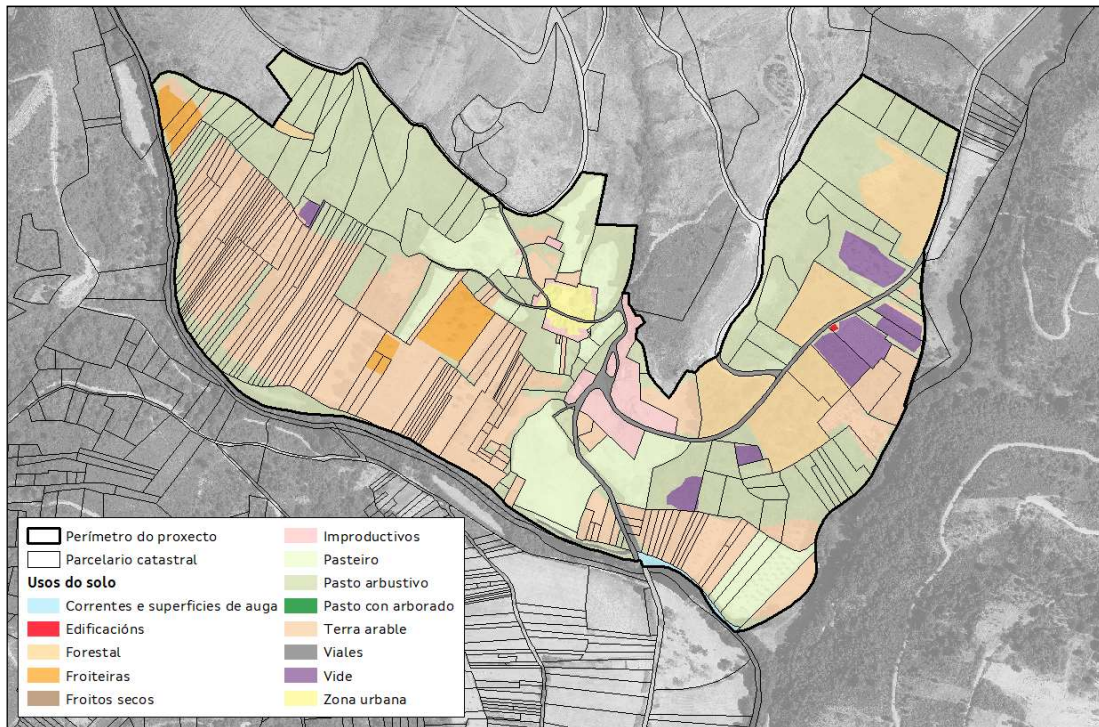

incrementándose a superficie de herbais e matogueiras e tamén aparecendo especies forestais por plantacións no ámbito do perímetro determinado como Aldea Modelo.

7.10. ESTADO ACTUAL

Complementario á definición de usos, determínanse os usos agroforestais actuais tomándose como punto de partida os usos actuais reflexados na cartografía do SIXPAC.

Imaxe 39: Usos segundo Sixpac.

Con esta cartografía de base, e tras realizar inspección en campo parcela por parcela, chegouse a definir o uso actual na zona de estudo.

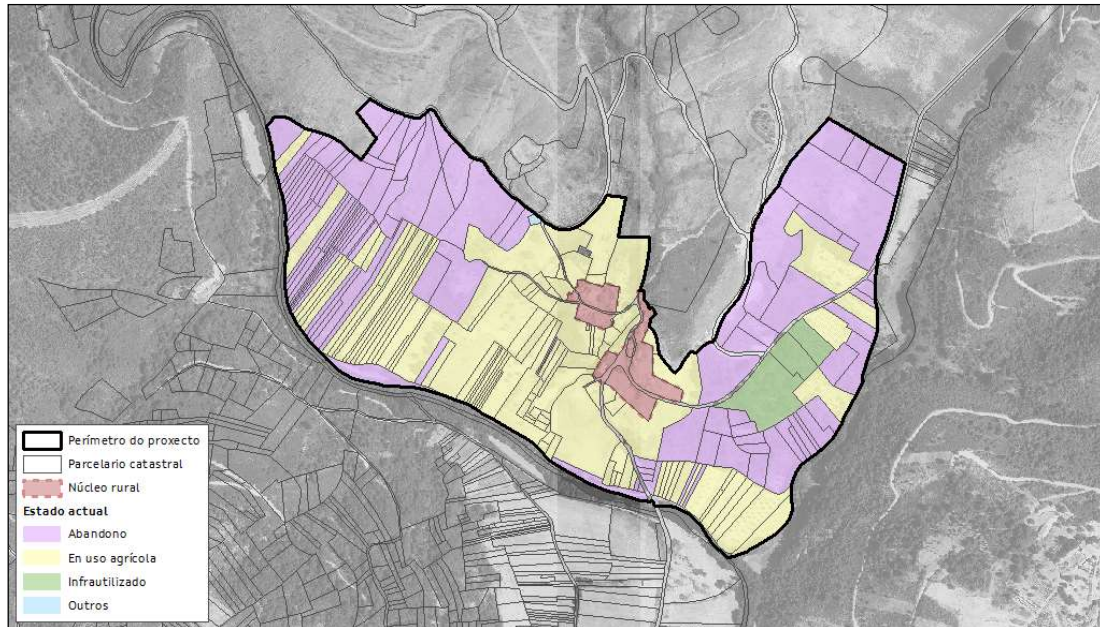
USO SIXPAC	ÁREA (ha)	PORCENTAXE(%)
Correntes e superficies de auga	0,08	0,24
Viais	0,63	1,98
Edificacións	0,01	0,02
Forestal	2,64	8,32
Froiteiras	0,73	2,30
Improductivos	0,81	2,56
Pasto Arbustivo	12,62	39,72
Pastizal	3,20	10,07
Terras arables	9,77	30,74
Viñedo	1,02	3,22
Zona Urbana	0,27	0,83
TOTAL	31,78	100,00

Táboa 22: Clasificación da superficie segundo uso Sixpac.

Segundo Sixpac o uso principal nesta aldea é o pasto arbustivo co 39,72 % da superficie total da área de actuación, seguido pola terra arable nun 30,74 % da superficie total.

Imaxe 40: Clasificación do estado actual identificado no traballo de campo da zona de estudo.

En canto ao estado actual dos terreos conclúese que da superficie de actuación que engloba o perímetro da aldea modelo, un 49,18% mostra na actualidade, un estado de abandono ou infrautilización.

USO ACTUAL	ÁREA (ha)	PORCENTAXE (%)
Abandono	14,78	49,18
Uso agrícola	14,10	46,88
Infrautilizado	1,16	3,87
Outros	0,02	0,07
TOTAL ACTUACIÓN	30,06	100,00

Táboa 23: Distribución dos usos actuais na zona de estudo.

A situación actual, cun alto índice de abandono/infrautilización dos terreos xera unha gran potencialidade da zona para a súa posta en produción sen que existan grandes condicionantes como poderían ser a existencia de terreos en produción ou masas consolidadas de frondosas autóctonas.

7.11. CARACTERIZACIÓN VISUAL DA SITUACIÓN ACTUAL

Na visita previa á zona de actuación, revisouse o perímetro proposto, para analizar de xeito xeral o estado dos terreos na actualidade.

Os resultados da visita refléxanse nas seguintes imaxes:

Elementos etnográficos: Capela do Seixo.

Elementos etnográficos: fonte tradicional.

Zona forestal do perímetro.

Construción tradicional en abandono.

Superficie en uso agrícola.

Construción agrícola.

Superficies en abandono.

Superficies en abandono.

Superficie forestal en uso.

Plantación de árbores froiteiras.

Pequena explotación gandeira presente nas inmediacións do perímetro de AM.

Camiños de acceso aos predios.

8. CARACTERIZACIÓN DA PROTECCIÓN PATRIMONIAL

A normativa de obrigado cumprimento que regula as actuacións son:

- *Lei 16/1985, de 25 de xuño, do Patrimonio Histórico Español.*
- *Decreto 199/97, que regula a actividade arqueolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia.*
- *Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia.*
- *Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das Administracións Públicas.*
- *Decreto 93/2017, do 14 de setembro, polo que se regula a composición e funcionamento dos consellos territoriais de Patrimonio Cultural de Galicia, do Consello Asesor dos Camiños de Santiago e da Comisión Técnica de Arqueoloxía.*
- *Decreto 83/2018, do 26 de xullo, polo que se aproba o Plan Básico Autonómico de Galicia.*
- *Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia.*
- *As demais normas de aplicación, nomeadamente a lexislación vixente sobre o réxime do solo, a ordenación do territorio e o planeamento urbanístico, en relación coa protección e conservación do patrimonio cultural.*

Unha vez consultados o rexistro arqueolóxico da Dirección Xeral do Patrimonio Cultural o catálogo de elementos protexidos do PXOM do concello de A Gudiña e o Plan Básico Autonómico, no perímetro da Aldea Modelo de O Seixo, non se levarán a cabo traballos nas parcelas incluídas nos contornos tanto de xacementos censados-catalogados e de elementos catalogados do Patrimonio Cultural, por estar excluídas da zona de actuación.

Os elementos incluídos no inventario municipal que se atopan dentro do perímetro da Aldea Modelo de O Seixo, son:

- Pazo do Seixo (ben nº 24 do PXOM).
- Núcleo rural do Seixo (ben nº 24 do PXOM).
- Capela do Seixo.

Segundo o disposto no artigo 39.1 da Lei 5/2016, "*As intervencións que se pretendan realizar en bens de interese cultural ou catalogados, así como, de ser o caso, no seu contorno de protección ou na súa zona de amortecemento, terán que ser autorizados pola consellería competente en materia de patrimonio cultural, coas excepcións que se establece esta lei*".

Os elementos incluídos no inventario municipal que afectan ao perímetro de actuación son:

1. PAZO DE O SEIXO (ben nº 24 do PXOM).

Edificio de tres plantas, sensiblemente rectangular. Rodeado de casas vellas e ruinosas. En terra inclinada, descendendo de norte a sur, o que converte a planta baixa, nun soto na súa fachada norte. Arquitectura popular de muros de cachotería e bloques de pedra.

Grado de protección: Non integral.

Código no Catálogo da PBA 37842.

Código no Catálogo do PXOM de A Gudiña: ben nº 24.

Categoría do Ben: Inventariado (Inventario de Bens Patrimoniais da Xunta Catalogado (Catálogo da Xunta e dos PXOM) Elemento Catalogado do Patrimonio Cultural.

2. NÚCLEO RURAL DE O SEIXO (ben nº 25 do PXOM).

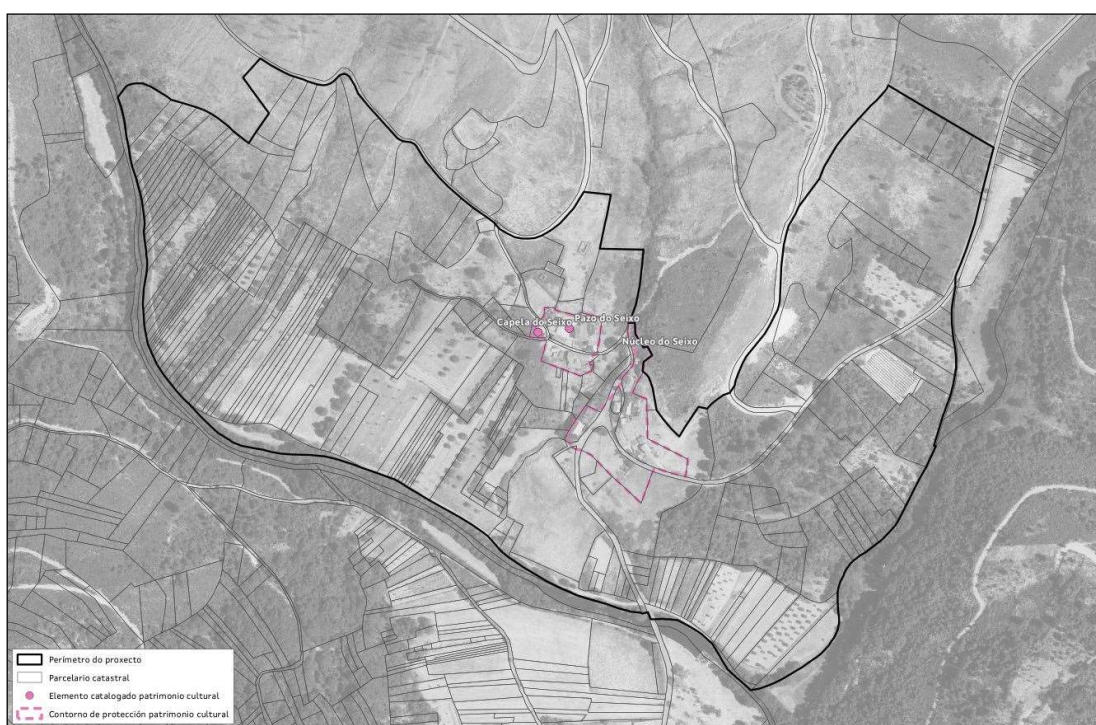
Situado na parte máis baixa do río Mente, ten dúas estruturas, unha lineal seguindo o camiño e agrupándose nun único bloque. Os edificios presentan unha tipoloxía construtiva de muros de lousa e tellados de lousa.

Grado de protección: Non integral.

Código no Catálogo da PBA 37839.

Código no Catálogo do PXOM de A Gudiña: ben nº 25.

Categoría do Ben: Inventariado (Inventario de Bens Patrimoniais da Xunta Catalogado (Catálogo da Xunta e dos PXOM) Elemento Catalogado do Patrimonio Cultural.

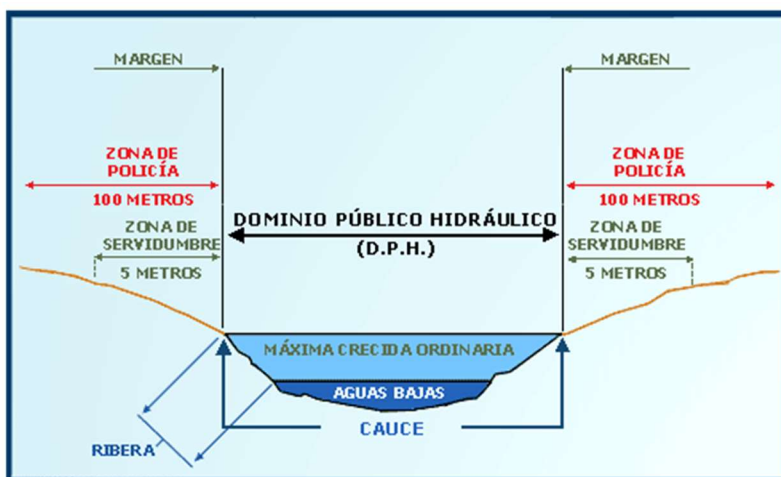
Imaxe 41: Clasificación do uso actual identificado no traballo de campo da zona de estudo.

9. CARACTERIZACIÓN DA PROTECCIÓN HIDROGRÁFICA.

En materia de Augas a normativa de aplicación será o Real Decreto legislativo 1/2001, do 20 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da *Lei de Augas*; *Lei 1/2006, do 23 de xuño, de Augas*; Regulamento do Dominio Público Hidráulico (Real Decreto 849/1986, do 11 de abril); e *Real Decreto 1/2016, do 8 de xaneiro*, polo que se aproba a revisión dos Plans Hidrolóxicos das demarcacións hidrográficas do Cantábrico Occidental, Guadalquivir, Ceuta, Melilla, Segura e Júcar e da parte española das demarcacións hidrográficas do Cantábrico Oriental, Miño-Sil, Douro, Tajo, Guadiana e Ebro.

Imaxe 42: Zonas afección hidrográfica.

Pola zona de actuación do proxecto discorre o río Mente, o Regato da Chíncha e o Regueiro de Valdecabrois. A *lexislación de augas*, tanto no artigo 6 do Texto Refundido da *Lei de Augas*, aprobada polo Real Decreto Legislativo 1/2001, de 20 de xullo (A), como o artigo 6 do Real Decreto 849/1986, de 11 de abril, polo que se aproba o Regulamento do Dominio Público Hidráulico (RDPH), establece nas marxes laterais das canles, e en toda a súa extensión lonxitudinal, unhas faixas laterais de protección de 100 metros, subdivididas á súa vez en dúas zonas coñecidas como zona de servidume e policía, en concreto:

- A zona de servidume de 5 metros de anchura para uso público regulado regulamentariamente.
- A zona de policía de 100 metros de anchura na que se condicionará o uso do chan e as actividades que se desenvolvan.

10. ORDENACIÓN PRODUTIVA DOS TERREOS

A análise do grao de abandono dos predios da zona de actuación, mediante o estudo realizado parcela a parcela, completándoo coas características climáticas, hidrolóxicas, edafolóxicas, de produción e limitacións; permitiu a xeración de fichas individuais descritivas nas que se identifican tanto os elementos que poderían condicionar un futuro cultivo unha futura posta en produción dos terreos, así como a análise individual da orientación produtiva de cada parcela. As producións potenciais que se atopan en parcelas similares na contorna.

Esta análise permite obter unha caracterización xeral da zona de estudo, tanto a nivel global para o conxunto do perímetro da aldea como a nivel de parcela, chegando a propoñer unha clasificación na que se establece unha zonificación óptima para o cultivo dunha especie principal e outra secundaria.

Neste punto preténdese determinar aqueles cultivos ou aproveitamentos para os que existe unha maior aptitude, xustificando a decisión tecnicamente, dende o punto de vista económico, técnico, social e ambiental, na totalidade ou parte do perímetro, tanto un uso ou actividade principal como secundaria.

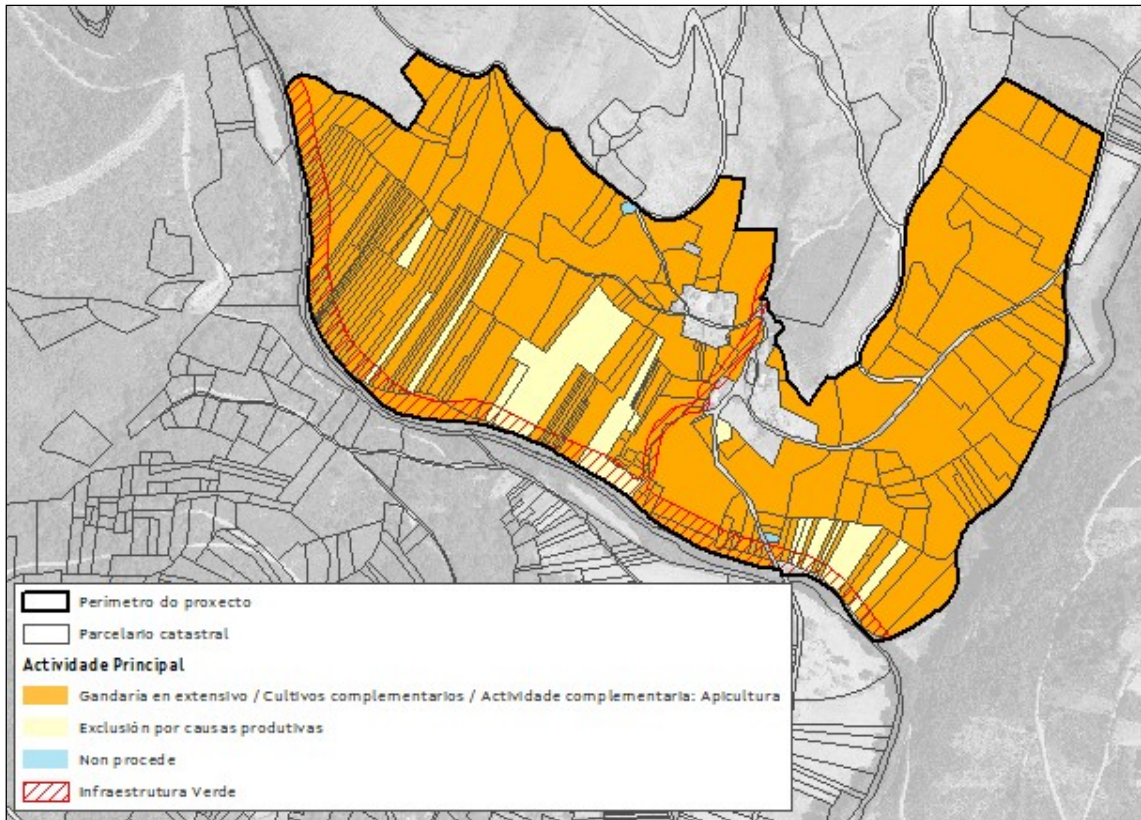
10.1. CARACTERIZACIÓN DOS TIPOS DE CULTIVO ANALIZADOS

Para analizar o uso para a posta en produción agrogandeira e forestal dos terreos, mediante o establecemento de actividades gandeiras ou cultivos agrarios e forestais para obtención de froito, establécese unha proposta de actividade principal e secundaria. Para isto, construíuse un sistema de información xeográfica (SIX) no que se verteron todos datos recompilados que se mencionaron nos apartados anteriores (datos bibliográficos, de gabinete e obtidos en campo), no cal a partir de diferentes técnicas de análise chegouse a propoñer un cultivo ou actividade principal e secundaria para cada unha das parcelas da aldea.

Debido ás condicións identificadas na zona afectada polo proxecto de Aldea Modelo de O Seixo (A Gudiña), establécese unha zonificación dos terreos para definir a **ACTIVIDADE PRINCIPAL**:

- GANDARÍA EN EXTENSIVO / CULTIVOS DE COMPLEMENTARIOS / APICULTURA. En case todo o perímetro da Aldea Modelo establécese o aproveitamento gandeiro en extensivo, ao existir amplas superficies poboadas con especies de frondosas autóctonas caducifolias a protexer (carballo galego e castiñeiros), presenta boa aptitude para o aproveitamento dos terreos para gandaría en extensivo. Como complemento a estas actividades, contéplase o aproveitamento apícola.

Imaxe 43: Actividade principal proposta.

Dentro das distintas posibilidades de gandaría extensiva, contéplase principalmente o aproveitamento para vacún de carne, gando porcino, ovino e cabrún. Calquera das modalidades elixidas deberá ser en extensivo e terán prioridade aquelas explotacións que inclúan unha produción integrada e/ou en ecolóxico.

Será prioritario nalgunha zona a coexistencia de gando en extensivo e a produción de cultivos para o propio abastecemento da explotación, para garantir a sustentabilidade e multifuncionalidade do aproveitamento.

Dentro das zonas analizadas existen zonas con importante potencial apícola, debido á existencia de vexetación que potencia este aproveitamento, esta actividade terase en conta como complementaria en todo o perímetro da aldea (a localización deberá estar supeditada á normativa existente que regula a actividade).

Ao tratarse dunha área con masas consolidadas de frondosas autóctonas, e dende o punto proteccionista do proxecto, deberase adecuar a carga gandeira e o plan de manexo da explotación de xeito que non afecte ás masas arbóreas existentes. Como norma xeral a carga gandeira³ deberá ser inferior a 2 UGM⁴/ha. Así por exemplo, para o gando vacún supón un límite de 2 vacas adultas/ha. Para o gando ovino e cabrún o límite será de 13 animais/ha. No caso de explotacións de porcino

³ Tómanse como referencia os valores de produción ecolóxica. Ver anexo IV do *REGULAMENTO (CE) N° 889/2008 DA COMISIÓN de 5 de setembro de 2008, Polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (CE) no 834/2007 do Consello sobre produción e etiquetado dos produtos ecolóxicos, con respecto á produción ecolóxica, o seu etiquetado e o seu control.*

⁴ UGM = Unidade de Gando Maior. Ver conversión das diferentes categorías no anexo II do Regulamento (UE) n° 808/2014 da Comisión, do 17 de xullo de 2014.

recoméndase⁵ non superar os 15 porcos por hectárea e establecer varios recintos de manexo que permitan a rotación dos animais de tal xeito que posibilite un período de rexeneración mínimo de 45 días.

Nas parcelas nas que se identifiquen masas consolidadas de frondosas autóctonas (principalmente do xénero *Quercus spp.* e *Castanea sativa*), aplicarase o modelo silvícola XFAS (xestión de frondosas por rareo sucesivo) e CS3 (Produción de froito e outros aproveitamentos e persistencia en soutos tradicionais), en base ao establecido na orde do 9 de febreiro de 2021 pola que se modifica o anexo I da Orde do 19 de maio de 2014 pola que se establecen os modelos silvícolas ou de xestión forestal indicativos e referentes de boas prácticas forestais para os distritos forestais de Galicia.

Nestes modelos silvícolas o obxectivo fundamental é garantir a persistencia da masa, a produción múltiple e a conservación da biodiversidade nas masas consolidadas de frondosas autóctonas. Asegurarase a conservación dos valores ecosistémicos e ambientais e da diversidade.

Serán actividades permitidas as rozas selectivas nos bosquetes en rexeneración, a xeito de axuda á rexeneración natural ata a etapa de monte bravo e as rozas perimetrais con zonas de matogueira para facilitar rexeneración e reducir o risco de incendio forestal. Non é necesario fixar unha quenda de corta por non buscarse un sistema de xestión rotacional, senón de cuberta forestal continua. Reservarase árbores á corta, distribuídos tanto individualmente como en grupos, permitíndose cortas de rareo sucesivo con período de rexeneración mínimo de 20 anos, aplicadas por bosquetes ou por faixas, sen que chegue nunca a producirse o apeo completo de ningún rodal.

Para establecer unha actividade / cultivo secundario, realízase unha análise dos cultivos agrarios e forestais para obtención de froito, a priori, máis aptos tendo en conta as condicións agronómicas da zona de actuación. Os cultivos analizados son os seguintes:

	SEMENTEIRA/ PLANTACIÓN	PROFUNDIDADE	RANGO TEMPERATURA	RESISTENCIA XEADAS	PRECIPITACIONES	SOLO	PH	M.O.	SALINIDADE
XIRASOL	FEBREIRO/ MAIO	60cm	13° a 30°C	SI	<400 mm	ARXILO AREOSOS	7	ALTA	ALTA
TRIGO	OUTONO	80cm	3°-32°C	MEDIA	<400 mm	ARXILO AREOSOS	7	MEDIA	MEDIA
CEBADA	XANEIRO/ MARZO	50cm	-10° a 20°C	MEDIA	Resistente a seca	FRANCOAREOSOS	VAR.	ALTA	ALTA
CENTEO	OUTONO	50cm	5° a 32°C	ALTA	Resistente a seca	AREOSOS CALIZOS PEDREGOSOS	<7	BAIXA	MEDIA
VIDE	INVERNO/ PRIMAVERA	ALTA	-20° a 38°C	BAIXA	250-450 mm	VARIABLE	7-9	MEDIA	MEDIA

⁵ Real Decreto 1221/2009, do 17 de xullo, polo que se establecen normas básicas de ordenación das explotacións de gando porcino extensivo e polo que se modifica o Real Decreto 1547/2004, do 25 de xuño, polo que se establecen as normas de ordenación das explotacións cunícolas.

	SEMENTEIRA/ PLANTACION	PROFUNDIDADE	RANGO TEMPERATURA	RESISTENCIA XEADAS	PRECIPITACIONES	SOLO	PH	M.O.	SALINIDADE
OLIVEIRA ⁶	OUTONO	> 60 cm	-12° a 40°C	ALTA	250-450 mm	FRANCOAREOSOS	7-9	BAIXA	ALTA
CASTIÑEIRO	NOVEMBRO/ FEBREIRO	40-60 cm	-20° a 38°C	MEDIA	400-900 mm	FRANCO	5,7- 6	3-5 %	BAIXA
PATACA	MARZO/ ABRIL	10-20 cm	13° a 20°C	BAIXA	250-500 mm	FRANCOAREOSOS	5,5- 7	MEDIA	BAIXA
PEMENTO	MARZO/ MAIO	5-10 cm	18° a 28°C	BAIXA	600- 900mm	FRANCO-LIMOSA E AREO-LIMOSA	5,5- 7	ALTA	MEDIA

Táboa 24: Análise das necesidades dos cultivos.

Tendo en conta o anterior, establécese como **ACTIVIDADE SECUNDARIA**, a PLANTACIÓN DE ÁRBORES PARA OBTENCIÓN DE FROITO / APICULTURA. A actividade tradicional da zona analizada e o potencial agrolóxico dos terreos, fan que esta zona sexa idónea para a plantación de diferentes froiteiras para obtención de froito. Como complemento a plantación, poderanse obter cogomelos se se opta por castiñeiros micorrizados.

Nun lugar con boas condicións para a implantación de castiñeiros (micorrizados), pódense obter, por hectárea e ano, os seguintes produtos:

- Aproximadamente 3.000 kg de castañas seleccionada industrializables.
- De 150 a 200 kg de cogomelos.

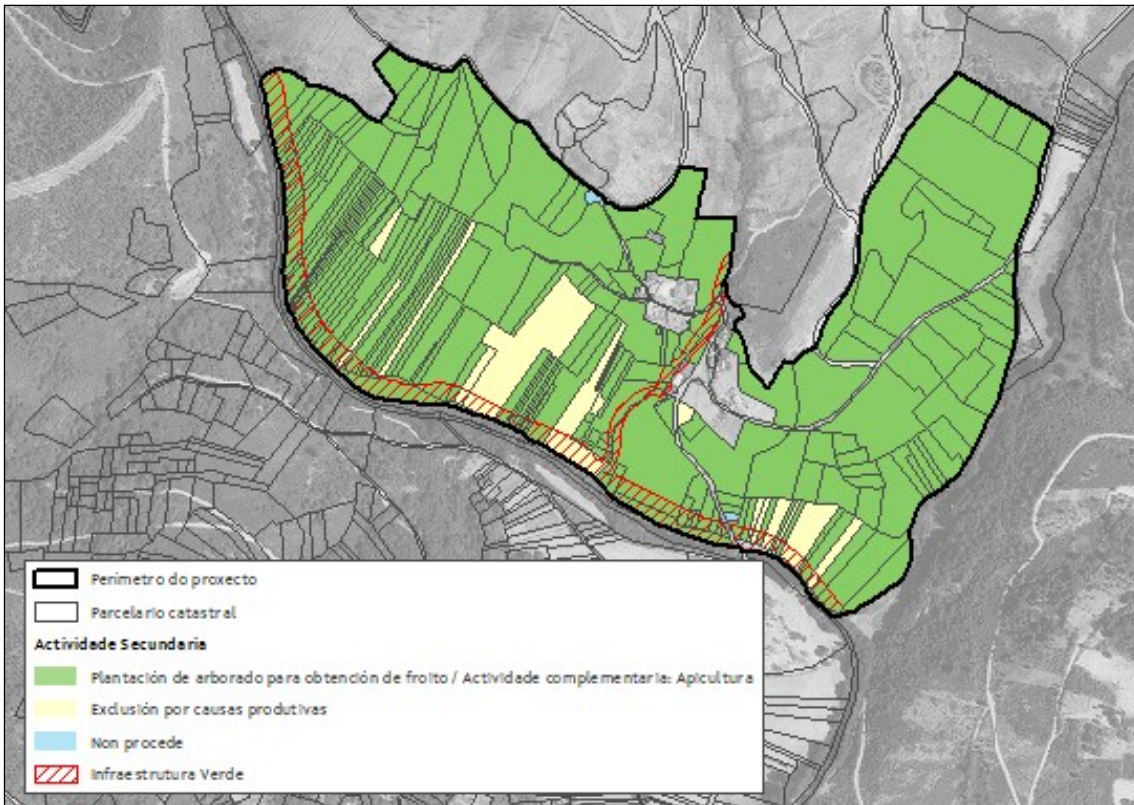
Nas parcelas nas que se identifiquen masas consolidadas de frondosas autóctonas, non se define ningún tipo de actividade secundaria, aplicarase o modelo silvícola XFAS (xestión de frondosas por rareo sucesivo), en base ao establecido na orde do 9 de febreiro de 2021 pola que se modifica o anexo I da Orde do 19 de maio de 2014 pola que se establecen os modelos silvícolas ou de xestión forestal indicativos e referentes de boas prácticas forestais para os distritos forestais de Galicia.

Neste modelo silvícola o obxectivo fundamental é garantir a persistencia da masa, a produción múltiple e a conservación da biodiversidade nas masas consolidadas de frondosas autóctonas. Asegurarase a conservación dos valores ecosistémicos e ambientais e da diversidade.

Serán actividades permitidas as rozas selectivas nos bosquetes en rexeneración, a xeito de axuda á rexeneración natural ata a etapa de monte bravo e as rozas perimetrais con zonas de matogueira para facilitar rexeneración e reducir o risco de incendio forestal. Non é necesario fixar unha quenda de corta por non buscarse un sistema de xestión rotacional, senón de cuberta forestal continua.

⁶Para o cultivo de oliveira a profundidade de solo efectiva debe ser de polo menos 60 cm, non se debe encharcar a leira no inverno, aínda que sexa por un curto período de tempo nin debe ter veas de auga que a atravesen ou acuíferos ou mananciais a pouca profundidade respecto da superficie. Ten que estar asollada sen masas forestais grandes nos lindes no caso de que sexan leiras de menos de 1 ha.

Imaxe 44: Actividade secundaria proposta.

11. SISTEMA DE XESTIÓN DE TERRAS

Como xa se adiantou nos antecedentes deste documento, o sistema de xestión das terras que forman parte do proxecto de Aldea Modelo será a incorporación ao Banco de Terras e o seu posterior arrendamento. Os procedementos de incorporación e arrendamento de predios a través do Banco de Terras están regulados na Lei 11/2021 de recuperación da terra agraria de Galicia e nos acordos do Consello de Dirección da Agader. Toda a normativa de aplicación pode consultarse en <https://agader.xunta.gal/gl/banco-de-terras/lexislacion-e-normativa/>.

11.1. PARCELAS OBXECTO DE ACTUACIÓN

As parcelas contempladas no proxecto de orientación produtiva para a posta en valor de terreos na Aldea Modelo de O Seixo (A Gudiña) son nas que inicialmente os titulares indicaron o seu interese para participar no proxecto [Ver plano 24].

As parcelas de actuación definitivas, estableceranse unha vez definida a actividade a desenvolver e tras a incorporación definitiva das parcelas por parte dos seus titulares no Banco de Terras de Galicia.

11.2. PREZO MÍNIMO DE ARRENDAMENTO

O Banco de Terras conta cuns prezos de referencia para os arrendamentos que son propostos pola Comisión Técnica de Prezos e Valores (capítulo III da *Lei de recuperación da terra agraria de Galicia*); e que posteriormente son remitidos ao Consello da Xunta para a súa aprobación.

Estes prezos de referencia fíxanse por unidade de superficie en función da parroquia onde se localiza e o tipo de terras (terras de labor, pasteiros, etc.). Como cada finca pode ter un porcentaxe de diferentes tipos de terras, o prezo de cada finca obtense por multiplicación da superficie de cada tipo de terra que posúe e o valor unitario da parroquia no que está.

Os prezos de referencia⁷ do Banco de Terras (expresados en €/ha*ano), para a parroquia de Barxa (San Xoán), no concello de A Gudiña, son os establecidos na seguinte táboa:

Concello	Parroquia	Prezo cultivos leñosos	Prezo terras de labor	Prezo pastos e matos	Prezo forestais	Prezo incultos
A Gudiña	Barxa (San Xoán)	162	136	63	101	14

Táboa 25: Prezos de referencia do Banco de Terras de Galicia.

As persoas interesadas no arrendamento deberán indicar na súa solicitude o prezo polo que estaría disposto a alugar as parcelas sendo igual ou superior o establecido como prezo de referencia do Banco de Terras.

⁷ Os prezos de referencia do Banco de Terras son aprobados anualmente, en base ao artigo 13 da lei de recuperación da terra agraria de Galicia.

O prezo ofertado, a maiores doutros factores que se definen nun apartado posterior deste documento, será tido en conta como criterio de valoración nas propostas de explotación produtivas que se presenten.

11.3. DURACIÓN DO ARRENDAMENTO

A *lei de recuperación de terra agraria de Galicia* (artigo 56.c) establece prazos máximos de arrendamento en función do destino que se lle dea ás parcelas obxecto de actuación. Así, para destinos forestais o prazo máximo será de 70 anos e para o resto de destinos será de 30 anos.

Os proxectos de posta en produción de terreos en Aldeas Modelo teñen unha orientación agropecuaria, polo tanto a duración máxima dos arrendamentos será de 30 anos.

En canto á duración mínima, á hora de incorporar os terreos ao proxecto, os propietarios comprométese ao arrendamento das parcelas por un período mínimo de 10 anos segundo o establecido na lei de recuperación da terra agraria no seu artigo 111; *"(...) deberán asumir o permiso de entrada nelas para a realización das actuacións preparatorias necesarias para materializar a cesión e incluír adicionalmente un compromiso de incorporación de ditas parcelas ao Banco de Terras para a súa cesión por un período mínimo de dez anos (...)"*, este período mínimo asegura un horizonte temporal ás persoas arrendatarias suficiente para recuperar os investimentos iniciais de posta en produción destas terras. Do mesmo xeito e segundo establece o mesmo artigo, poderán ser aceptadas aquelas solicitudes presentadas no proceso de concorrência competitiva que fagan referencia a un arrendamento por un período de 5 anos sempre e cando se xustifiquen tecnicamente.

Polo tanto, a duración dos arrendamentos no marco do proxecto de Aldea Modelo estarán comprendidos entre os 10 (5 só se se acompaña de unha xustificación técnica) e os 30 anos. No caso de que se presenten propostas que impliquen a cesión de terreo por un prazo superior aos 10 anos, antes da selección da proposta deberá darse traslado aos titulares dos dereitos sobre os terreos para que presentes a súa conformidade.

12. OBRAS E INFRAESTRUCTURAS NECESARIAS PARA A POSTA EN PRODUCCIÓN DAS ACTIVIDADES A DESENVOLVER NA ALDEA MODELO

Despois de terse declarado a Aldea Modelo e declararse a utilidade pública do proxecto, realizouse unha roza para poder acceder ás parcelas e así poder analizar o terreo e establecer os usos e aproveitamentos máis axeitados para a zona de actuación. Tratouse dunha roza selectiva nas zonas que presentan maior estado de abandono, protexendo en todo caso os elementos patrimoniais existentes (fontes tradicionais, muros de pedra, marcos).

Neste caso, na Aldea Modelo de O Seixo, proxéctase a ordenación produtiva dos terreos mediante a gandería en extensivo en coexistencia con amplas superficies poboadas con especies de frondosas autóctonas caducifolias a protexer (carballo galego e castiñeiros) e, como complemento a estas actividades, o aproveitamento apícola.

En relación á actividade de gandería en extensivo será indispensable a construción dun peche perimetral do ámbito de actuación, tanto para o correcto manexo do gando da propia explotación como para evitar o acceso da fauna salvaxe ás instalacións (nomeadamente xabaril, lobo ou raposo entre outros). A tipoloxía e características do peche dependerá do tipo de gando empregado na explotación. En todo caso, como referencia, recoméndase a utilización de estacas de madeira tratada gornecidas ben con malla cinexética ou ben con arame galvanizado; así como a utilización de pastor eléctrico.

En relación aos cultivos que se queiran implantar, e dado que a maioría dos terreos veñen dunha situación de abandono prolongado no tempo; deberase realizar un laboreo profundo antes da implantación dos cultivos. Recoméndase voltear o terreo con arado de veso seguido de un ou dous pases de grada, aportación de emendas (encalado, abonado,...) e mesmo un pase de rotocultor.

Calquera instalación/elemento a instalar na Aldea Modelo deberá ser aprobada pola Agader, tendo en conta que deberá estar integrada na contorna e acorde ao indicado no catálogo da paisaxe de Galicia, e ás directrices que se establezan. Os materiais deberán ser sustentables, primando o uso de madeira e elementos naturais para edificación, todos os materiais deberán ser reutilizables e facilmente desmontables, garantindo que o promotor retire o material no momento de finalización da actividade.

Para cada zona e actividade as instalacións deberanse axeitar aos condicionantes establecidos na normativa sectorial de aplicación.

13. CRITERIOS DE VALORACIÓN DAS PROPOSTAS NO SUPOSTO DE CONCORRENCIA DE VARIAS SOLICITUDES DE PARTICIPACIÓN NO PROXECTO

No caso de existir varias solicitudes de participación para o mesmo proxecto de Aldea Modelo, segundo establece o artigo 116 da lei de recuperación da terra agraria de Galicia, definiranse un conxunto de criterios de preferencia para a cesión. Entre os criterios de adxudicación atenderase, entre outros, á complementariedade entre os proxectos dentro das Aldeas Modelo; ás propostas que teñan como finalidade a ampliación da base territorial das explotacións xa existentes, ás propostas que se refiran á produción ecolóxica e ás producións de gandería extensiva.

Atendendo a isto, o primeiro dos criterios que se propón é un criterio excluínte, é dicir, a solicitude que se presente deberá adecuarse ás orientacións produtivas definidas neste documento, caso contrario desbotarase sen máis.

Os criterios de ponderación son:

- Complementariedade: a complementariedade con outros proxectos de Aldea Modelo (por exemplo, nunha Aldea Modelo A prodúcese cereal que se usa como alimentación do gando doutra Aldea Modelo B) será valorada cunha puntuación de 60 puntos.
- Orientación produtiva: terán prioridade aquelas orientacións produtivas definidas neste documento como principal, que son as destinadas á gandería extensiva e aos cultivos complementarios. En segundo lugar estarán as orientacións produtivas definidas como secundaria. A puntuación máxima deste punto será 60 puntos que se verá reducida segundo o tipo de orientación proposta.
- Ampliación base territorial: a ampliación da base territorial das explotacións será valorada cunha puntuación de 60 puntos.
- Produción ecolóxica: a explotación en produción ecolóxica será valorada cunha puntuación de 60 puntos.
- Superficie: terán preferencia aquelas propostas que abarquen maior superficie dentro do perímetro da aldea. A puntuación máxima deste punto será 60 puntos que se verá reducida proporcionalmente segundo descenda a superficie do proxecto proposto con relación á superficie total do perímetro da Aldea Modelo.
- Continuidade: a continuidade con outras iniciativas de mobilidade de terras na mesma área será valorada cunha puntuación de 40 puntos.
- Proximidade: terán preferencia aquelas propostas que se presenten por persoas que residan na aldea. A puntuación máxima deste punto será 40 puntos que se verá reducida proporcionalmente segundo se afaste da aldea a residencia das persoas que presentan a solicitude. En primeiro lugar estarán os residentes na aldea, en segundo lugar os residentes no concello e en terceiro lugar os residentes en concellos limítrofes.
- Prezo: A puntuación máxima deste punto será 40 puntos para aqueles incrementos do 100% sobre o prezo base de referencia. Este valor reducirase proporcionalmente para aqueles prezos comprendidos entre o prezo base e o 100% de incremento.
- Incorporación á actividade agraria: A puntuación máxima deste punto será 40 puntos. Valorarase a creación de novas explotacións e a incorporación de persoas mozas.

- Aportación de terras ao proxecto: A puntuación máxima deste punto será 40 puntos para aquelas persoas que aporten ao proxecto terras xestionadas por elas mesmas. Asignaráselle a puntuación máxima a aquela persoa que aporte máis superficie, reducíndose proporcionalmente esta puntuación para as persoas que aporten cantidades inferiores.

CRITERIO ACREDITADO	PUNTOS TOTAIS
Complementariedade con outros proxectos de Aldea Modelo (máximo 60 puntos)	60
Orientación produtiva (máximo 60 puntos)	60
Proxectos con orientación produtiva principal	60
Proxectos con orientación produtiva secundaria	30
Ampliación da base territorial (máximo 60 puntos)	60
Produción ecolóxica (máximo 60 puntos)	60
Superficie (máximo 60 puntos)	60
Proxectos que abarquen a totalidade da superficie da aldea modelo	60
Proxectos que abarquen parte da totalidade da superficie da aldea modelo	proporcional
Continuidade con outras iniciativas de mobilidade de terras na mesma área (máximo 40 puntos)	40
Proximidade (máximo 40 puntos)	40
Persoas que residan na propia aldea	40
Persoas que residan no mesmo concello	20
Persoas que residan en concellos limítrofes	10
Prezo (máximo 40 puntos)	40
Incremento sobre o prezo base, pero inferior ao 100% de incremento	Proporcional
Incremento do 100% sobre o prezo base	40
Incorporación á actividade agraria (máximo 40 puntos)	40
Explotación de nova creación	20
Incorporación de persoa moza (home)	15
Incorporación de persoa moza (muller)	20
Aportación de terras ao proxecto (máximo 40 puntos)	40
Aportacións inferiores á máis alta.	Proporcional
Aportación máis alta en superficie	40

Criterios de desempate

1º criterio Segundo a seguinte orde de preferencia

Orde	Criterio
1	Complementariedade con outros proxectos de Aldea Modelo
2	Orientación produtiva
3	Produción ecolóxica
4	Ampliación da base territorial
5	Superficie
6	Aportación de terras ao proxecto
7	Proximidade
8	Continuidade con outras iniciativas de mobilidade de terras na mesma área
9	Prezo
10	Incorporación á actividade agraria

2º criterio Data de presentación da solicitude

